| COTIDIAN REGIONAL | Miercuri, 23 octombrie 2013 • Nr. 432 • 1 leu • 16 pagini www.transilvaniareporter.ro

Transilvania Reporter

Director: Vasile Dâncu

OPINII | DAN JURCAN
Efectele perverse ale unei aberații politice pag. 6

TRANSILVANIA | BISTRIȚA-NĂSĂUD
O locomotivă Malaxa, salvată de la fier vechi pag. 7

1 € 4,4478 lei
1 $ 3,2517 lei

ESENȚIAL | **DOSAR**

Drama copiilor ardeleni rămaşi fără părinţi

Singur pe uliță

„Tata a plecat cu doi ani înaintea mamei şi după aceea a plecat şi ea, când eu aveam aproape 12 ani. În primii doi ani au venit acasă la fiecare trei luni, dar apoi au rărit vizitele şi au venit acasă doar de Crăciun”, Roxana, studentă în Cluj

Salariile mici din ţară, dar şi nesiguranţa zilei de mâine i-au silit pe mulţi ardeleni să aleagă străinătatea. Cum nici acolo nu aveau siguranţa unui loc de muncă stabil şi a unei case, mulţi dintre emigranţi au plecat fără familii, lăsându-şi copiii în grija rudelor. De departe, cei mai mulţi copii rămaşi singuri acasă se află în judeţele Satu Mare și Maramureș, mai exact în Țara Oașului și în Maramureșul istoric, acolo unde și procentul celor care au ajuns să migreze în Occident pentru o viață mai bună este mult mai mare. În ciuda faptului că nu se confruntă cu lipsurile materiale, aceştia spun că ar renunţa bucuroşi la bani numai să fie alături de părinţi.

Pentru a-i împiedica pe adulţi să-şi lase copiii în voia sorţii, autorităţile au aprobat Legea 257/2013, care reglementează modul în care cei mici vor fi monitorizaţi în perioada în care părinţii lipsesc din ţară. De acum înainte, părinţii care pleacă la muncă în străinătate şi nu informează Serviciul Public de Asistenţă Socială în grija cui sunt lăsaţi copiii, vor primi amenzi usturătoare. **Paginile 8-9**

ACTUALITATE | A3 pag.2

Se cere finalizarea tronsonului Borş - Gilău

Preşedinţii Consiliilor judeţene din Bihor, Sălaj, Satu Mare, Maramureş şi Cluj îi vor scrie ministrului delegat pentru Proiectele de Infrastructură, Dan Şova, pentru a-i cere ca finalizarea tronsonului Borş - Gilău din Autostrada Transilvania (A3) să fie cuprins *„pentru finanţare cu prioritate în perioada următoare, în vederea finalizării”*.

CIFRA ZILEI | ECOLOGIE

17,6

miliarde de lei au însumat cheltuielile pentru protecția mediului la nivel național, în 2012, reprezentând 3% din PIB comparativ cu 3,2%, în anul 2011, potrivit unui comunicat al Institutului Național de Statistică.

ACTUALITATE | SĂLAJ pag. 3

Aviz negativ privind regionalizarea

Demersul UDMR Sălaj de a iniţia un referendum prin care sălăjenii să fie consultaţi cu privire la regionalizare a fost respins de Consiliul Judeţean Sălaj.

COMUNITATE | CLUJ pag. 5

Campionii pur-sânge ai văzduhului

Dacă pentru unii dintre noi porumbeii sunt doar acele păsări care ne murdăresc mașinile, povestea columbofilului Florin Moldovan ar trebui să schimbe această percepție. După 50 de ani de activitate, clujeanul se poate lăuda cu nu mai puțin de 252 de titluri la nivel local, național și internațional, recorduri mondiale și premii câștigate la toate categoriile de concursuri pentru porumbei de elită.

Primul call center pediatric din România se va deschide la Cluj

Aproximativ 200.000 de copii care au trecut pragul Spitalului Clinic de Urgență pentru Copii Cluj-Napoca au beneficiat de o asistență medicală de mai bună calitate și prin eforturile depuse de Fundația „Părinți Clujeni” pe parcursul ultimilor patru ani. La începutul anului viitor, fundația vrea să pună în funcțiune primul Call Center Pediatric de Stat din România.

Scanează codul QR alăturat sau intră pe transilvaniareporter.ro și află mai multe despre implicarea asociației în ajutorarea copiilor bolnavi tratați în spitalele clujene.

Transilvania Reporter | COTIDIAN REGIONAL | Cluj | Satu Mare | Maramureş | Bihor | Bistriţa-Năsăud | Sălaj

6 425930 000014 00432

ADMINISTRAȚIE

Contul de Facebook plasează CJ Cluj pe primul loc în țară

Consiliul Judeţean (CJ) Cluj este pe primul loc la nivel naţional în ceea ce priveşte calitatea şi inovaţia în administraţia publică, iar acest loc se datorează contului său de Facebook.

„În perioada 17-19 octombrie 2013 a avut loc, în organizarea Agenţiei Naţionale a Funcţionarilor Publici, Conferinţa Naţională «Inovaţie şi calitate în sectorul public«. La finalul conferinţei, în cadrul căreia au fost prezentate cele mai de succes 60 de proiecte aparţinând autorităţilor administraţiei publice de la nivel local şi central şi care au concurat în Competiţia celor mai bune practici în administraţia publică, Consiliului Judeţean Cluj i-a fost acordat premiul I la nivel naţional", se menţionează într-un comunicat transmis, ieri, de CJ Cluj.

CJ Cluj a participat la această competiţie în cadrul pilonului II „Social Media - mecanism de facilitare a dialogului cu cetăţenii" cu o aplicaţie intitulată *„Comunicare informală, pentru o acoperire globală - Utilizarea contului de Facebook al Consiliului Judeţean Cluj"*. Prin intermediul acestei aplicaţii, CJ Cluj a prezentat felul în care a conceput, dezvoltat şi utilizat contul oficial de Facebook în vederea unui cât mai bun proces de comunicare cu beneficiarii serviciilor oferite.

„Dincolo de performanţa în sine, câştigarea acestui nou premiu, în cadrul celei mai prestigioase competiţii a proiectelor din administraţia publică din România, atestă profesionalismul corpului de experţi din cadrul Consiliului Judeţean, cu atât mai mult cu cât este vorba despre nu mai puţin de şase premii I la nivel naţional, obţinute în mai puţin de doi ani. În ceea ce priveşte premiul de anul acesta, el confirmă, o dată în plus, preocuparea noastră pentru creşterea calităţii tuturor serviciilor oferite şi, mai ales, a proceselor de comunicare cu cetăţenii", a declarat, în comunicat, preşedintele CJ Cluj, Horea Uioreanu.

EVALUARE

USAMV Cluj-Napoca, inclusă în raportul SIR Global 2013

Universitatea de Ştiinţe Agricole şi Medicină Veterinară (USAMV) din Cluj-Napoca este singura cu acest profil din România inclusă în raportul pe 2013 al Scimago Institutions Rankings (SIR Global 2013), care clasifică universităţile şi institutele de cercetare din întreaga lume.

Raportul SIR Global, publicat recent, evaluează universităţile şi institutele de cercetare în funcţie de calitatea şi numărul articolelor ştiinţifice publicate în ultimul an al unei perioade de cinci ani analizată, incluse în baza de date SCOPUS.

„Prezenţa în acest clasament mondial, ce cuprinde 2.744 de poziţii, relevă că în USAMV munca de cercetare ştiinţifică este susţinută. În Clasamentul SIR Global 2013 sunt nominalizate 22 de universităţi şi institute de cercetare din România. Informaţiile conţinute de Raport ajută utilizatorii să evalueze nivelul producţiei ştiinţifice, impactul acesteia şi să ia cunoştinţă despre reţelele de colaborare internaţională stabilite între universităţi ori instituţii de cercetare. Raportul SIR este cea mai amplă analiză la nivel mondial a rezultatelor investigaţiilor ştiinţifice", a declarat, ieri, rectorul USAMV, prof. univ. dr. Doru Pamfil.

Pentru stabilirea clasamentului, SIR are în vedere indicatori precum numărul de articole publicate în revistele ştiinţifice de specialitate, ponderea articolelor publicate în colaborare cu autori din instituţii din alte ţări, ponderea articolelor publicate în primele 25% reviste de prestigiu, raportul dintre impactul ştiinţific mediu al unei instituţii şi impactul mediu mondial al articolelor din domeniu.

Instituţiile de învăţământ superior din Cluj-Napoca incluse în Raportul SIR Global 2013 sunt Universitatea „Babeş-Bolyai", Universitatea Tehnică, Universitatea de Medicină şi Farmacie „Iuliu Haţieganu" şi USAMV.

Foto © Transilvania Reporter

Presiuni pentru finalizarea tronsonului Borş-Gilău

AUTOSTRADA TRANSILVANIA

Preşedintele Consiliului Judeţean Bihor, Cornel Popa, a anunţat ieri că, împreună cu omologii săi din Sălaj, Satu Mare, Maramureş şi Cluj, îi vor scrie ministrului delegat pentru Proiectele de Infrastructură, Dan Şova, pentru a-i cere ca finalizarea tronsonului Borş-Gilău din Autostrada Transilvania să fie cuprins *„pentru finanţare cu prioritate în perioada următoare, în vederea finalizării"*.

„Acest subiect este ca un copil pe care nu avem voie să-l lăsăm la orfelinat", a afirmat preşedintele CJ Bihor, Cornel Popa (*foto*), într-o conferinţă de presă desfăşurată ieri la Oradea împreună cu omologii săi din judeţele Satu Mare – Adrian Ştef, Maramureş – Zamfir Ciceu şi Sălaj – Tiberiu Marc.

Popa susţine, totodată, că *„oricât ar vrea Europa să ne demonstreze că nu există decât un culoare european prioritar în România din punctul de vedere al infrastructurii de transport, noi credem că dezvoltarea Transilvaniei nu are cum să se întâmple fără o cale de comunicare cum este Autostrada Transilvania"*.

Preşedintele CJ Satu Mare, Adrian Ştef, a adăugat că Autostrada Transilvania este importantă şi pentru sătmăreni întrucât ar putea avea acces la ea prin sectorul Tăşnad-Marghita, care acum va fi modernizat, *„şi vom avea astfel o cale rapidă spre Europa"*, a spus Ştef.

Şeful CJ Maramureş a afirmat că are *„un punct de vedere care concordă cu acesta"* în condiţiile în care proiectul drumului expres între Baia Mare şi intrarea în Ungaria prin Vajog a fost abandonat. *„Autostrada Transilvania a rămas cea mai bună soluţie pentru judeţul Maramureş"*.

Preşedintele CJ Bihor, Cornel Popa, spune că scrisoarea preşedinţilor de Consilii Judeţene va fi trimisă ministrului Dan Şova cel mai probabil în cursul săptămânii viitoare, iar scopul este finanţarea lucrărilor necesare pentru finalizare de la bugetul de stat.

Centru de relații cu publicul.

Serviciile ASCO s-au mutat într-un singur loc

ORADEA

S-a înfiinţat centrul de relaţii cu publicul la Administraţia Socială Comunitară Oradea. Orădenii care au de rezolvat probleme la această insituţie nu vor mai fi purtaţi de la o uşa a alta, cererile lor fiind preluat într-un singur loc.

Noul centru a creat un spaţiu adecvat şi suficient de mare pentru a prelua întreaga activitate de relaţii cu publicul a instituţiei. Astfel, fiecare compartiment este reprezentat în noul centru.

Respect pentru cetățeni

Realizarea centrului de relații cu publicul s-a născut din dorința creșterii serviciilor față de cetățeni, dorința de a-i respecta pe cei care beneficiază de serviciile oferite de Administrația Social Comunitară Oradea, persoane care au nevoie de o atenție deosebită din partea autorităților locale.

„Dorim să facilităm accesul persoanelor la serviciile oferite de ASCO prin intermediul unui centru de relații cu publicul, un centru modern care să răspundă tuturor nevoilor celor care se adresează instituției noastre. În același loc este reprezentat compartimentul de Resurse Umane, Protectia Copilului, compartimentul Social, cel de Prevenire a Marginalizării Sociale, dar și informații diverse unde cetățeanul poate obține informații", a spus Arina Moș, director executive al ASCO

Personalul centrului a fost adus din interiorul instituției și a participat la un curs de perfecționare pentru funcționari publici.

Prezent la inaugurare, primarul Ilie Bolojan a spus: *„Felicit conducerea ASCO pentru această inițiativă, sunt ferm convins că acest centru de relații cu publicul va oferi un real sprijin cetățenilor. Totodată doresc mult succes colegilor noștri de la ASCO la realizarea programelor și proiectelor derulate"*.

Cetățenii pot accesa serviciile oferite de centrul de relații cu publicul luni, marți, miercuri și vineri între orele 07.30 - 16.30, iar joi programul cu publicul este între 07.30 și 18.30.

„Ne-am aliniat programului din Primăriei Oradea. Totodată, eficientizarea acestui centru pentru cetățeni am văzut-o la Primărie și am spus că un minimum de respect față de ei este bine venit", a mai spus Arina Moș.

Acces restricționat, treptat

Administrația Socială Comunitară Oradea deservește, zilnic, aproximativ 150-200 de persoane, iar prin deschiderea noii locații, accesul cetățenilor în celelalte birouri ale ASCO se va restricționa treptat. La realizarea centrului, ASCO a folosit surse financiare proprii. Proiectul a fost realizat de Tehno Proiect SRL, în valoare de 9.486 de lei cu TVA, iar lucrările de execuție de ABED Nego SRL, în valoare de 22.320 de lei cu TVA. Pentru monitorizarea activității din centru s-a achiziționat un sistem video în valoare de 21.890 de lei, valoarea totală utilizată pentru realizarea centrului fiind de 55.696 de lei cu TVA.

În momentul de față, Administrația Social Comunitară Oradea are 95 de angajați în aparatul propriu, 70 de angajați din cadrul Creşelor, 72 de medici şcolari şi 256 de asistenţi personali ai persoanelor cu handicap.

În această perioadă, instituţia este luată cu asalt de către orădeni, după ce, de la începutul acestei săptămâni s-a dat drumul la ridicarea formularelor pentru acordarea subvenţiei la încălzire. Anul trecut, la Oradea, au fost tipărite aproximativ 13.000 de cereri, fiind depuse circa 11.000. Pentru acest sezon rece, conducerea instituţiei se aşteaptă la o creştere în privinţa cererii de acordare a subvenţiei, dar spune că se vor intensifica mult mai mult anchetele sociale din teren.

Claudia Bonchiș

Aviz negativ pentru referendumul UDMR

SĂLAJ

Demersul UDMR Sălaj de a iniţia un referendum prin care sălăjenii să fie consultaţi cu privire la regionalizare este respins de Consiliul Judeţean Sălaj. Secretarul judeţului, Cosmin Vlaicu, şi Direcţia juridică şi administraţie locală au dat, ieri, 22 octombrie, aviz negativ proiectului de hotărâre depus săptămâna trecută de conducerea organizaţiei Sălaj a UDMR, odată cu listele cu cele peste 13.000 de semnături.

Foto © Transilvania Reporter

Proiectul de hotărâre prevedea organizarea unui referendum prin care sălăjenii să fie chemaţi, de preferinţă în decembrie, la urne pentru a-şi spune părerea cu privire la oportunitatea regionalizării şi la forma de reorganizare pe care o preferă. Potrivit avizului - negativ - semnat de secretarul Cosmin Vlaicu, *„iniţiatorii au procedat la demararea procedurii de strângere a semnăturilor cetăţenilor fără a solicita în prealabil secretarului judeţului formularele necesare acestui demers, aşa cum prevede articolul 110, alin.2 din Legea 215/2001”*. Secretarul reclamă şi unele neconformităţi cum ar fi faptul că *„13 cetăţeni înscrişi pe listele de susţinători au omis să îşi însuşească prin semnătură iniţiativa cătetănească”* sau că *„11 persoane aveau la data semnării listei de susţinători domiciliul într-un alt judeţ”*. Cosmin Vlaicu spune că, în ciuda acestor neconformităţi, *„sub aspectul întrunirii condiţiilor de exercitare a iniţiativei cetăţeneşti, proiectul înregistrat poate fi înscris pe ordinea de zi a unei şedinţe a Consiliului Judeţean Sălaj, în vederea dezbaterii sale”*.

Problema este - în opinia secretarului - cu cele trei întrebări propuse pentru a fi incluse pe buletinul de vot, dar şi cu faptul că *„adoptarea unor decizii politice cu privire la organizarea administraţiei publice locale, a teritoriului, precum şi regimul general privind autonomia locală sunt considerate probleme de interes naţional ce pot face obiectul unui referendum naţional, nu a unuia de interes local”*.

Oficialul Consiliului Judeţean Sălaj mai precizează şi că un astfel de referendum poate fi organizat, la nivel judeţean, numai de către preşedintele Consiliului Judeţean Sălaj sau de către o treime din consilierii judeţeni în funcţie. *„Orice referendum, fie el şi judeţean, poate fi organizat exclusiv în condiţiile Legii 3/2000, art.2, alin.2, şi art.5, alin.1, neinvocate de iniţiatori, iar pe de altă parte numai subiectele special investite de lege cu această prerogativă (preşedintele Consiliului Judeţean, respectiv o treime din numărul consilierilor judeţeni în funcţie) pot propune Consiliului Judeţean atât organizarea şi desfăşurarea unui astfel de referendum, cât şi problematica acestuia”*.

Şi raportul de specialitate al Direcţiei juridice are acelaşi ton. *„Proiectul de hotărâre nu îndeplineşte condiţiile de legalitate prevăzute de legea organică în materie de referendum, pe de-o parte, iar pe de altă parte, în privinţa problemelor supuse spre consultare cetăţenilor”*, se precizează în raport, arătându-se că *„iniţiativa cetăţenească de organizare a unui referendum judeţean ar putea fi privită cel mult ca o propunere adresată celor îndrituiţi de lege să iniţieze declanşarea unui astfel de referendum, respectiv preşedintele Consiliului Judeţean sau unei treimi din numărul consilierilor judeţeni în funcţie, dar în niciun caz un astfel de referendum, organizat în mod direct de către cetăţeni, pe calea întocmirii şi înaintării unui proiect de hotărâre în acest sens, nu corespunde exigenţelor legale în materie”*.

Reprezentanţii UDMR nu au putut fi contactaţi pentru a comenta decizia juriştilor Consiliului Judeţean Sălaj.

Olimpia Man

Taxa de botoșei, anulată în toate spitalele din județ

SATU MARE

Spitalul din Carei a anulat taxa de botoșei, după ce Tribunalul Satu Mare a dispus suspendarea unei taxe similare practicată de Spitalul Județean Satu Mare. Directorul Direcției de Invățământ și Sănătate din cadrul Primăriei Carei, Levente Varna, a declarat că taxa ar putea fi reintrodusă doar dacă și Consiliul Județean Satu Mare va decide menținerea acesteia la Spitalul Județean.

Taxa de botoșei la Spitalul municipal Carei era de un leu, jumătate din cât se percepea la Spitalul Județean. *„Taxa a dus la prevenirea și reducerea infecțiilor nosocomiale în incinta acestei unități. Am avut controale de la DSP și de la Casa de Asigurări și acum două luni și nu au considerat că ar fi o problemă cu aceşti botoşei. Mă bucur că suntem un spital curat şi modern. Acum, cu anularea taxei și cu venirea iernii, va trebui să găsim noi surse de finanțare pentru menținerea curățeniei”*, a declarat directorul Spitalului careiean, Elisabeta Racz.

Deputatul UDMR de Satu Mare, Gabor Kereskenyi, cel care a pus prima dată în discuție legalitatea taxelor de botoșei percepute de psitalele sătmărene a declarat că i se pare normală decizia conducerii Spitalului municipal Carei. *„Chiar dacă primarul municipiului Carei, în subordinea căreia se află spitalul, este membru UDMR nu pot accepta o taxă ilegală, unde-i lege nu-i tocmeală!”*, a spus Kereskenyi.

Conducerea Consiliului Județean Satu Mare a anunțat că va propune revocarea hotărârii prinvind taxa de curățenie, urmând ca în ședință consilierii să se pronunțe asupra oportunității menținerii sau retragerii acesteia.

Ciprian Fabian

IGNORANȚĂ

Primarii ignoră sms-urile de avertizare de la ISU

Doar 20 de primari ai unităţilor administrativ teritoriale din judeţul Satu Mare au răspuns la ultimul antrenament de verificare periodică iniţiat prin sms de Inspectoratul pentru Situaţii de Urgenţă „Someş”. Cu prilejul unei întâlniri de la Palatul Administrativ, colonelul Dan Gheorghe, împuternicit la comanda ISU, s-a plâns de lipsa de receptivitate şi comunicare manifestată de primari cu ocazia antrenamentelor periodice de verificare efectuate prin sms-uri.

„În calitate de reprezentanţi ai comandamentelor pentru situaţii de urgenţă ale unităţilor administrativ teritoriale pe care le conduc, primarii trebuie să răspundă la aceste antrenamente periodice care constau într-un sms din partea noastră. La ultima acţiune de acest fel doar 20 de primari din judeţ au răspuns prin sms, aşa cum prevăd regulile. Dacă la antrenamente au astfel de atitudine, mă întreb cum ar reacţiona într-o situaţie de urgenţă reală”, a declarat colonelul Dan Gheorghe.

Comandantul ISU „Someş” Satu Mare a atras atenţia primarilor şi asupra faptului că trebuie să fie pregătiţi pentru iarnă, în condiţiile în care INMH a anunţat temperaturi deosebit de scăzute de la începutul lunii noiembrie. Primarii trebuie să se implice atât în privinţa informării cetăţenilor cu privire la evitarea incendiilor în locuinţe, cât şi în menţinerea în condiţii de circulaţie corespunzătoare a traficului pe drumurile naţionale şi judeţene pe care circulă maşinile de mare tonaj, a mai spus Dan Gheorghe. (*Stela Tudor*)

DEPUTATUL GABOR KERESKENYI:

România și Ungaria trebuie să scape de FMI și Banca Mondială

Deputatul UDMR de Satu Mare, Gabor Kereskényi, a declarat, ieri, în plenul Parlamentului, că Fondul Monetar Internațional și Banca Mondială reprezintă, azi, pentru statele din fostul bloc comunist „noua Uniune Sovietică”. Deputatul sătmărean a citit în Parlament o declarație politică prin care marca aniversarea a 57 de ani de la izbucnirea Revoluției maghiare din 1956.

Gabor Kereskényi crede că aşa cum s-au găsit puncte comune şi acum 57 ani, când societatea românească a simpatizat

cu revoluționarii maghiari, existând chiar și mitinguri de susținere în Ardeal, relația între România şi Ungaria, dar şi relația interetnică între societatea românească şi societatea maghiară din România trebuie să fie bazată pe principiul solidarității.

Parlamentarul UDMR și-a încheiat șocant declarația politică: *„Astăzi nu mai există Uniunea Sovietică, există însă Fondul Monetar Internațional sau Banca Mondială care încearcă să impună aceleaşi condiții, aceleaşi reguli țărilor din Bazinul Carpatic. Şi dacă acum câteva decenii interesul comun era să scăpăm cât mai repede de regimul comunist, astăzi interesul comun este să scăpăm cât mai repede de datorii şi să ieşim cu toţii din criza economico-financiară”*. (*Ciprian Fabian*)

BIHOR

Un vârstnic a prezentat la poliție o borsetă găsită cu aproape 8.000 de lei

Un orădean în vârstă de 68 de ani a dus la poliţie o borsetă găsită, ce conţinea suma de 7.905 lei, a anunţat marţi, Inspectoratul de Poliţie Judeţean (IPJ) Bihor, într-un comunicat de presă.

Luni, în jurul orei 15.30, la Poliţia Municipiului Oradea s-a prezentat vârstnicul orădean, care le-a spus poliţiştilor că a găsit la intersecţia B-dului Dacia cu B-dul Decebal din Oradea, pe trotuar, o borsetă neagră care conţinea suma de 7.905 lei şi diverse acte.

Potrivit comunicatului IPJ Bihor, chiar în timp ce acesta dădea declaraţii, la sediul poliţiei municipale a apărut un alt bărbat, în vârstă de 49 de ani, tot orădean, care, disperat, reclama pierderea sau furtul respectivei borsete.

„Orădeanul a declarat că borseta i-a dispărut exact în zona în care fusese găsită, pe B-dul Dacia, după ce a ieşit dintr-o unitate bancară şi a urcat în autoturism", precizează sursa citată.

BISTRIȚA-NĂSĂUD

Doi copii, decedați în urma unui incendiu produs în Ilva Mare

Foto © www.mesagerul.ro

Autorităţile din judeţul Bistriţa-Năsăud au deschis dosar penal în cazul decesului a doi fraţi, o fetiţă de 4 ani şi un băieţel de 2 ani, care şi-au găsit sfârşitul luni seara într-un incendiu puternic produs la o casă din comuna Ilva Mare, copiii fiind lăsaţi singuri în casă de către mama şi bunica lor.

Purtătorul de cuvânt al Inspectoratului de Poliţie Judeţean Bistriţa-Năsăud, Antonela Pop, a declarat că în cauză s-a deschis dosar penal şi, împreună cu procurorul, se vor stabili exact condiţiile în care a survenit decesul celor doi minori şi dacă mama lor, în vârstă de 19 ani, poate fi trasă la răspundere penală.

Potrivit purtătorului de cuvânt al Inspectoratului pentru Situaţii de Urgenţă Bistriţa-Năsăud, Marius Rus, incendiul a fost sesizat în jurul orei 22,00, casa din lemn în locuiau cei doi fraţi fiind situată în spatele şcolii din localitate. La faţa locului au intervenit două autospeciale cu apă şi spumă, un echipaj de prim-ajutor al SMURD şi pompierii voluntari din Ilva Mare. Din cauza flăcărilor puternice, intervenţia echipajelor a fost îngreunată, astfel că cei doi copii nu au mai putut fi salvaţi şi au murit carbonizaţi.

Intervenţia pompierilor a durat aproape două ore, iar incendiul s-a declanşat, cel mai probabil, de la soba aflată în casă.

SĂLAJ

Bărbat decedat după ce a fost lovit de un cerb

Un bărbat ce lucra ca îngrijitor la o rezervaţie de căprioare din localitatea Hurez a decedat după ce a primit mai multe lovituri din partea unui cerb, în momentul în care vroia să hrănească animalele.

„Victima lucra ca îngrijitor de animale la o rezervaţie de ciute şi cerbi din localitatea Hurez. În cursul zilei de ieri, în timp ce le dădea de mâncare se presupune că unul din cei doi cerbi din rezervaţie l-a lovit, bărbatul în vârstă de 62 de ani fiind găsit decedat", a declarat marţi Tincuţa Dumuţa, purtător de cuvânt al Inspectoratului de Poliţie Judeţean (IPJ) Sălaj.

Potrivit sursei citate, medicul legist va stabili, după autopsie, cauza exactă a decesului.

Moisei, locul unde sunt cinstiți eroii

MARAMUREȘ

Moisei este o comună situată în partea de sud-est a judeţului Maramureş, aflată la jumătatea distanţei dintre oraşele Borşa şi Vişeu de Sus. Aşezată într-un peisaj mirific, comuna este una dintre cele mai întinse din România. De numele ei se leagă o importantă pagină a istoriei naţionale, scrisă din păcate cu sângele a 29 de martiri. *„După Dictatul de la Viena din 30 august 1940, nord-vestul Transilvaniei intră sub ocupație maghiară, întreg Maramureșul fiind alipit Ungariei. Comuna Moisei a fost printre primele așezări românești ce au intrat sub administrație ungară în 7 septembrie 1940. La data de 23 august 1944, România trece de partea Aliaților și, alături de armatele sovietice, începe luptele pentru recâștigarea Transilvaniei de Nord. La începutul lunii octombrie a anului 1944, frontul înainta în interiorul Ardealului, fiind eliberate primele teritorii. În aceste condiții au avut loc și crimele din Moisei"*, povesteşte Toader Şteţcu, primarul comunei Moisei.

29 de martiri

Pe 14 octombrie 1944, trupele maghiare aflate în retragere pe Valea Izei au omorât 29 de români în două case de lemn de la periferia comunei Moisei, pe drumul principal ce duce spre Borșa. Au fost identificate 31 de victime, dintre care doi au rămas în viață. Cei doi supraviețuitori sunt Vasile Petrean, originar din comuna clujeană Pălatca, și Vasile Ivașcu, care ulterior a înnebunit parțial.

Potrivit documentelor, dintre cele 31 de victime, 24 erau originari din județul Mureș, trei din județul Cluj și patru din județul Maramureș. Acești țărani ardeleni erau internați în lagărele de muncă din orașul Vișeu de Sus, fiind acuzați de „trădare de patrie", de patriotism românesc ori partizanat. *„În ziua de sâmbătă, 14 octombrie 1944, prizonierii din lagărul de la Vișeu de Sus au fost urcați de militari unguri într-un camion și transportați la Moisei, comuna fiind în prealabil complet evacuată de locuitori. 12 dintre ei au fost închiși într-o căsuță de lemn, fiind împușcați de către soldații maghiari, care trăgeau prin geamuri și ușă. Masacrul s-a întâmplat pe la ora 15.00, în aceeași noapte, militarii incendiind satul și arzând 300 de case"*, mai spune primarul.

Cadavrele intrate deja în putrefacție au fost îngropate la două săptămâni după comiterea masacrului, când localnicii au revenit la gospodăriile lor. Deasupra gropii comune s-a înălțat o troiță de lemn, înlocuită dupa câțiva ani de un obelisc din piatră. Nici identitatea celor omorâți acolo nu a fost cunoscută decât la mulți ani după masacru, când un profesor din comună a reuşit să identifice numele celor căsăpiţi de hortyşti. Masacrul de la Moisei este pus de istorici pe aceeaşi treaptă cu cele de la Ip şi Treznea.

Monument în memoria eroilor și pentru aducere aminte

În anul 1983, cele două locuințe în care s-au săvârşit crimele au fost transformate în case memoriale, muzee deschise publicului larg, iar în amintirea martirilor a fost ridicat un ansamblu memorial, pe o coamă de deal, la mică distanţă de case. Monumentul cuprinde 12 figuri de piatră - două chipuri omenești și zece măști tradiționale maramureșene - fiind realizat de sculptorul maramureşan Vida Gheza, a cărui centenar s-a sărbătorit anul acesta. Monumentul a fost realizat, în 1966, din lemn iar apoi, la începutul anilor '70, cele 12 coloane (cu două figuri umane şi zece măşti maramureşene în vârf) au fost înlocuite cu unele din piatră.

Monument renovat

De la instalarea celor 12 coloane, nimeni nu s-a preocupat să le reabiliteze sau să le restaureze. Trecerea anilor şi-a pus amprenta pe ele şi, în ultimul deceniu, autorităţile locale au făcut eforturi considerabile să obţină fonduri pentru această lucrare. *„Îmi era ruşine dacă mă întreba cineva de ce nu sunt în comună indicatoare spre monument. Îmi era ruşine pentru că arăta deplorabil, dar nu am avut fonduri să facem lucrarea"*, spune Toader Şteţcu. În acest an, cu 700.000 de lei din fondurile Consiliului Local şi un aport de 10.000 de lei de la Consiliul Judeţean s-a reuşit renovarea monumentului. *„Lucrările efective au durat trei luni şi jumătate. Partea de sus a celor 12 coloane a fost curăţată cu laserul pe care l-am adus tocmai de la Turnu Măgurele, iar în partea de jos au fost făcute lucrări de restaurare, Au fost refăcute treptele, fundaţia la coloane, s-a refăcut instalaţia de iluminat, s-au pus flori, s-a făcut o alee pietonală nouă, garduri la monument, la casa muzeu şi la obelisc"*, explică edilul.

Toți localnicii și-au cinstit eroii

În fiecare an, în preajma zilei de 14 octombrie, întreaga suflare a satului îmbracă hainele de sărbătoare şi participă la comemorarea eroilor. În acest an, comemorartea a coincis fericit cu inaugurarea monumentului proaspăt renovat şi a avut loc pe data de 21 octombrie.

Semnificația monumentului

Profesorul Gheorghe Coman, cel care a scris prima monografie a comunei, povestește în cartea „Pe urmele eroilor de la Moisei" o întâlnire memorabilă cu Vida Gheza, petrecută în anul 1975. Acesta a dezvăluit atunci geneza și semnificațiile Monumentului de la Moisei.

» **Întâia mască:** să nu se mai tragă în oameni nevinovați!
» **A doua mască:** să nu se mai prade grânele din hambare și fructele din pomi!
» **A treia mască:** să nu mai fie aruncați feciorii în războaie!
» **A patra mască:** să nu mai fie închisă lumea în țarcuri!
» **A cincea mască:** să nu se mai ia vitele din bătătură!
» **A șasea mască:** să nu mai fie pângărite fiicele omului!
» **A șaptea mască:** să nu mai fie spurcat meleagul cu tranșee, sârmă ghimpată și icre ale morții!
» **A opta mască:** să nu mai piară oameni, în dorul lor de libertate, pe drumurile înstrăinării!
» **A noua mască:** să nu se mai dea foc caselor!
» **A zecea mască:** să nu mai existe lagăre ale morții!

Totodată, sculptorul i-a spus profesorului moiseian că a pus 44 de trepte la monument ca lumea să își aducă aminte că masacrul a avut loc în anul 1944.

COLUMBOFILIE

Foto Dan Bodea © Transilvania Reporter

Stăpânii văzduhului

Dacă pentru unii dintre noi porumbeii sunt doar acele păsări care ne murdăresc mașinile, povestea columbofilului Florin Moldovan ar trebui să schimbe această percepție. După 50 de ani de activitate, clujeanul se poate lăuda cu nu mai puțin de 252 de titluri la nivel local, național și internațional, recorduri mondiale și premii câștigate la toate categoriile de concursuri pentru porumbei de elită. În timp, pasiunea s-a transformat într-o „afacere" care a captivat întreaga familie, reședința Moldovan devenind, în scurt timp, un atelier de producție a campionilor zburători pur-sânge care domină văzduhul.

„Herghelia" de porumbei pur-sânge a familiei Moldovan

Povestea crescătoriei de campioni a început în 1963, când Florin Moldovan devenea, la doar 12 ani, membru columbofil al Clubului Olimpia 04 Cluj-Napoca. Pasionat de mic de păsări și în special de porumbei, Florin s-a pus rapid pe treabă și după un an câștiga primul său concurs, la Salonta. A investit bani serioși în această pasiune, cumpărând cei mai buni porumbei din zonă, după ce a eșuat cu „dresarea" porumbeilor tandard.

A citit mult, s-a documentat, a muncit pe brânci ca să-și înțeleagă păsările și a reușit. La 50 de ani de la lansarea primului său porumbel, Florin Moldovan este cel mai galonat columbofil din Europa de Est și este mândru nevoie mare că familia i-a adoptat pasiunea și astfel au format o echipă de-a dreptul invincibilă.

„Acești porumbei au adunat în ultimii ani peste 100 de locuri I. Pare o joacă de copii dar nu este așa. Cei care au bani mulți se joacă cu cai care au pedigree și ascendent și un preț pe măsură, iar noi ținem porumbei care sunt un fel de căluți înaripați. Ei ne aduc satisfacții prin întoarcerea lor la cuib. Fiecare dintre noi are la el acasă un fel de garsonieră a porumbelului unde acesta se întoarce", spune Florin Moldovan, ai cărui porumbei, de ani buni, domină autoritar columbodroamele naționale și internaționale.

Arta de a crea maratoniști înaripați

Competițiile la care porumbeii familiei Moldovan participă nu sunt deloc atât de simple cum par. Păsările sunt duse la anumite distanțe față de cuib, în funcție de tipul întrecerii și li se dă drumul spre casă. Mulțumită inelelor atașate de picior, porumbeilor li se cunoaște viteza medie și „identitatea", ceea ce face posibilă ierarhizarea celor mai rapizi și rezistenți „atleți înaripați".

„Columbofilia este pentru mine o artă sportivă. Depinde de cum l-a pregătit proprietarul, de cum s-a ocupat de el, ce sânge are porumbelul în el, cum a fost motivat și antrenat. Totul ține de alimentație, starea lui de sănătate, motivarea cu cuibul. Sunt multe trucuri, antrenamente zilnice în jurul casei și periodic îi ducem la distanțe mai mari de casă, în funcție de cât timp avem și în funcție de bani", explică Florin Moldovan, care în prezent se ocupă de „afacere" alături de soția lui, fiica, ginerele său și nepoțica.

„Ei au alimentație specială, medicație specială. Din exterior par niște porumbei care zboară în jurul casei și arată mai frumos decât cei de pe stradă. Suntem cea mai titrată familie în acest domeniu, avem cele mai multe titluri naționale în țară și în partea aceasta a Europei suntem printre cele mai bune", spune Florin, care deține o pensiune, unde „lotul" de porumbei este găzduit în camere speciale și unde antrenamentele spartane au loc.

În timp, investiția a dat roade. Palmaresul familiei Moldovan este de-a dreptul impresionant. 11 dintre cei 500 de porumbei care cresc în „laboratorul" lui Florin Moldovan fac parte de lotul olimpic al României. În 50 de ani de activitate, timp în care a fost și președinte al Federației Române de Sport Columbofil, Florin Moldovan a crescut aproxiamtiv 10.000 de porumbei, cei mai buni dintre aceștia aducându-i 252 de locuri I la concursuri naționale și internaționale, șase titluri olimpice, 100 de clasări în Top 10 și un record mondial obținut în 2001 la Debrecen, unde 72 dintre porumbei clujeanului au terminat comeptiția în Top 100.

„Dacă mi-ar veni acasă toți porumbeii pierduți de-a lungul celor 50 de ani, mi-ar mai trebui încă un cartier de locuințe în care să-i pun. Scot în fiecare an cam 300 de pui, dintre care selectați la concursuri și pregătiți de competiție sunt vreo 200. Chiar acum am peste 500. În 50 de ani am avut cam 10.000 de porumbei", subliniază Florin Moldovan.

Daco, tatăl campionilor cerului

Veteranul lotului de campioni antrenat de Florin Moldovan este Daco, un porumbel care a ajuns deja la 13 ani și se mai ocupă în prezent doar de „distribuirea" materialului genetic pentru viitoarele generații de performeri. Cariera unui porumbel de concurs nu este prea lungă. Poluarea din aer le afectează foarte rapid sănătatea și îi limitează la patru-cinci ani de competiție. Prin comparație, cel mai bătrân porumbel al familiei Moldovan a trăit 25 de ani și a concurat mai bine de zece ani. Chiar dacă este ținut doar pentru materialul genetic, Daco își face excelent treaba: descendenții lui au obținut 21 de titluri la competiții care s-au desfășurat în Ungaria și Italia.

„Îi împerechem pe cei mai buni și sperăm să iasă ceva tot mai bun. Nu e genetica atât de simplă, pentru că sunt destule cazuri în care porumbei fără valoare scot ceva foarte bun. Noi suntem un fel de geneticieni. Trebuie să ai dragoste pentru păsările acestea. Acum te ajută și internetul cu tot felul de informații. Mie îmi aduc satisfacții prin performațele și frumusețea lor. Ei sunt parte a familiei mele", spune zâmbind galonatul columbofil clujean, fost președinte al Federației Române de Sport Columbofil.

Radu Hângănuț

Efectele perverse ale unei aberații politice

Dan Jurcan,
sociolog

Sunt un decrețel. Fac parte din generația celor care s-au născut în mod cert din iubire, dar într-un context politic de stimulare a natalității. Așa au gândit atunci specialiștii și activiștii de partid. Țara avea nevoie de fii și fiice pentru a face față unei industrializări menite a duce România *„pe cele mai înalte culmi de progres și civilizație"*. Și atunci, conducerea de partid și de stat a zis că e mai bine să decidă ea când e cazul ca oamenii să aibă un copil. Și a interzis avortul. Rezultatul a fost unul spectaculos. Numărul nou-născuților s-a dublat în primii ani, iar succesul demografic al României era prezentat cu același zel cu care era prezentată producția de grâu la hectar sau creșterea numărului de porcine: *„S-a născut cetățeanul cu numărul 20.000.000. Acum suntem 23 de milioane"*. Victorie socialistă pe toate planurile! Patria s-a umplut de copii, dar după aproape o decadă, numărul lor a început ușor să scadă, pentru că oamenii au găsit soluții. Din nefericire, mii de femei au murit căutând soluții în acel context în care statul își trata cetățenii, ca pe niște vite gata de reproducere de dragul unui vis megaloman.

Anii au trecut, decrețeii au crescut și, tocmai când erau pregătiți să intre în câmpul muncii pentru a pune osul la consolidarea *„societății socialiste multilateral dezvoltate", „epoca de aur"* s-a sfârșit. Primul lucru pe care l-au făcut noii decidenți în zorii libertății postcomuniste a fost să abroge această aberație legislativă, prin care statul îi lua cetățeanului dreptul de a decide pentru sine când era cazul sau nu să aibă un copil. Decrețeii, însă, au rămas.

Apoi a venit tranziția. Întreprinderile comuniste s-au desființat și mulți dintre cei care aveau un loc de muncă s-au trezit șomeri. Primul șoc al libertății era că statul nu mai avea grijă de tine, nu îți mai promitea nimic din ceea ce fusese, la un moment dat, o centură de siguranță: un loc de muncă și o casă. Oamenii din diverse generații, inclusiv decrețeii, s-au trezit într-o lume în totală schimbare și puternic marcată de incertitudine. Libertatea avea să aibă prețul ei. Unii dintre ei s-au adaptat și au învățat să supraviețuiască aici, în România. Alții au luat drumul pribegiei. Și deși demografi renumiți au prognozat că vom ajunge la 19 milioane prin 2030, recensământul de anul din 2012 ne-a făcut o mare surpriză. Suntem 19 milioane acum, nu în 2030!

Natalitatea a scăzut puternic, pentru că statul nostru e dispus să plătească mai mult pentru întreținerea unui câine comunitar decât pentru un copil. Familiile de români cu mare greutate mai fac câte un copil din cauza veniturilor mici, iar cei educați și cu venituri mari sunt preocupați mai mult de carieră și amână acest moment cât mai mult cu putință. Există și unii care au foarte mulți copii, ei sunt în general săraci, slab educați și văd în alocația de stat pentru copii principala sursă de venit. Copiii lor sunt condamnați la statutul de asistat social în aceste pungi de sărăcie.

50% din tineri vor să emigreze în străinătate, pentru că lipsa locurilor de muncă și veniturile foarte mici îi aduc în pragul disperării. De altfel, câteva milioane de români se află deja în străinătate, ceea ce poate fi o soluție pe termen scurt la lipsa locurilor de muncă și derobarea statului de la un efort de asistență socială, dar nimeni nu își pune întrebarea care sunt efectele acestei migrații pe termen lung. Politicienii noștri nu se gândesc că tinerii emigranți români ar putea fi buni plătitori de taxe, contributori la sistemul nostru de pensii sau la cel de sănătate aici, nu în străinătate. Dar unii tineri nu mai au răbdare cu situația din România, aici e prea multă corupție și demagogie, prea multă sărăcie, locurile de muncă nu vor să se nască, iar veniturile întârzie să mai crească. De aceea, alegerea lor de a pleca este perfect rațională.

Dar dacă tinerii pleacă, dacă familiile de români cu greu mai fac câte un copil, spre ce ne îndreptăm? Cum va arăta oare România peste 20 sau 30 de ani? Unele proiecții demografice estimează că, în 2050, aproape doi din trei români vor avea peste 65 de ani, iar o persoană ocupată ar trebui să întrețină opt pensionari. Va fi posibil așa ceva pe actualul sistem pay-as-you-go, ce mizează pe solidaritatea între generații? Categoric, nu.

Să revenim la decreței, la această aberație demografică creată prin Decretul 770 din 1966. Ei sunt acum în forța ocupată și reprezintă grosul contributorilor la sistemul de pensii și de sănătate, ceea ce e foarte bine, ar spune unii. Pe baza principiului solidarității între generații, ei îi întrețin în mare măsură pe cei 5,4 milioane de pensionari. După 2030, decrețeii nu vor mai fi contributori și vor intra în rândul beneficiarilor sistemului de pensii. Și dacă azi avem 10 pensionari la șapte persoane ocupate, după 2030, când numărul pensionarilor va trece de 7,5 milioane, iar numărul contributorilor va scădea de la 4,3 milioane la 2,5 milioane, vom avea probabil cel puțin trei pensionari la o persoană ocupată. Este mai mult decât clar că actualul sistem de pensii nu va putea face unui vârf de sarcină creat de generația decrețeilor. Pe actuala logică, sistemul va intra în colaps. Nu se va mai putea asigura același nivel al pensiilor ca în prezent, cu un punct de pensie situat la 45% din salariul mediu pe economie. Pensiile vor ajunge undeva la 15% din salariul mediu, ceea ce ar putea fi cu mult sub pragul coșului minim de subzistență. Vom asista probabil la drame individuale și mișcări sociale de amploare, dacă nu se iau măsuri din timp.

Anii au trecut, decrețeii au crescut și tocmai când erau pregătiți să intre în câmpul muncii pentru a pune osul la consolidarea „societății socialiste multilateral dezvoltate", „epoca de aur" s-a sfârșit. Primul lucru pe care l-au făcut noii decidenți în zorii libertății postcomuniste a fost să abroge această aberație legislativă, prin care statul îi lua cetățeanului dreptul de a decide pentru sine când era cazul sau nu să aibă un copil. Decrețeii, însă, au rămas.

În timpul acesta politicienii, noștri tac sau promit mărirea pensiilor, probând un populism regretabil și o centrare exclusiv pe prezent a actului politic. Cu excepția unor încercări mai mult eșuate de a mai rezolva, în urmă cu câțiva ani, ceva din presiunea actuală pe sistemul de pensii, nu am auzit decât declarații de genul: *„vom mări pensiile, vom corecta ce au stricat alții"*. Cu o astfel de logică, drumul spre dezastru e aproape sigur.

Și pentru că decrețeii reprezintă o aberație născută dintr-o decizie politică, e tot datoria politicului să gestioneze din timp un posibil dezastru social. Respect generația pensionarilor de azi, dar pentru a nu nenoroci definitiv generația copiilor și nepoților noștri, poate că ar fi cazul ca ceea ce reprezintă contribuția actuală a decrețeilor la fondul de pensii să nu fie consumată integral acum în numele solidarității între generații, iar o anumită parte să intre într-un fond de acumulare de corecție, care să susțină în viitor vârful de sarcină pe bugetul de pensii după 2030. Poate că, în numele solidarității, ar mai trebui să dispară și privilegiile pentru magistrați sau pentru alte categorii socio-profesionale care pretind pensii speciale. Pe aceeași logică, pretențiile unor lideri sindicali care vor ca pensiile unor categorii profesionale să ajungă la 80% din valoarea ultimului salariu sunt cu atât mai aberante.

Eu unul aș vrea ca noua generație de politicieni, cea care va prelua frâiele țării în anii ce vin, să fie mult mai rațională, să nu mai cadă în păcatul populismului și al demagogiei. Aș vrea să spună adevărul și să fie mult mai pragmatică, chiar cu riscul de a fi impopulară. Să spună adevărul despre acest stat aproape falimentar în problema pensiilor și a sistemului de sănătate și să găsească soluții fezabile. Să lase economia să funcționeze singură într-un mediu mai puțin birocratic, mai puțin corupt și cu mai puține taxe. Atunci locurile de muncă vor veni poate de la sine. Să nu mai încurajeze emigrația, în special a tinerilor și să investească în inteligență și în educație pe termen lung. Coreea de Sud e un exemplu de succes. Să le spună românilor că statul nu îi mai poate ajuta la nesfârșit, să îi învețe pe români să nu mai stea cu mâna întinsă și să își asume propriul destin. Să nu mai promită ajutoare sociale de dragul voturilor și să încurajeze munca și inițiativa, nu lenea și dependența față de asistența socială. Iar decrețeilor, să le spună, pur și simplu, că nu le mai poate asigura o pensie decentă și că e cazul să își facă o pensie privată sau să își pună banul la ciorap.

Pe scurt, aș vrea ca politicienii noștri să gândească prospectiv și strategic, nu haotic, mărunt și superficial. Aș vrea ca ei să își asume riscul unor decizii majore și să nu mai creeze aberații ale căror efecte vor sta în viitor pe umerii copiilor și nepoților noștri. Dar poate asta e mult prea mult.

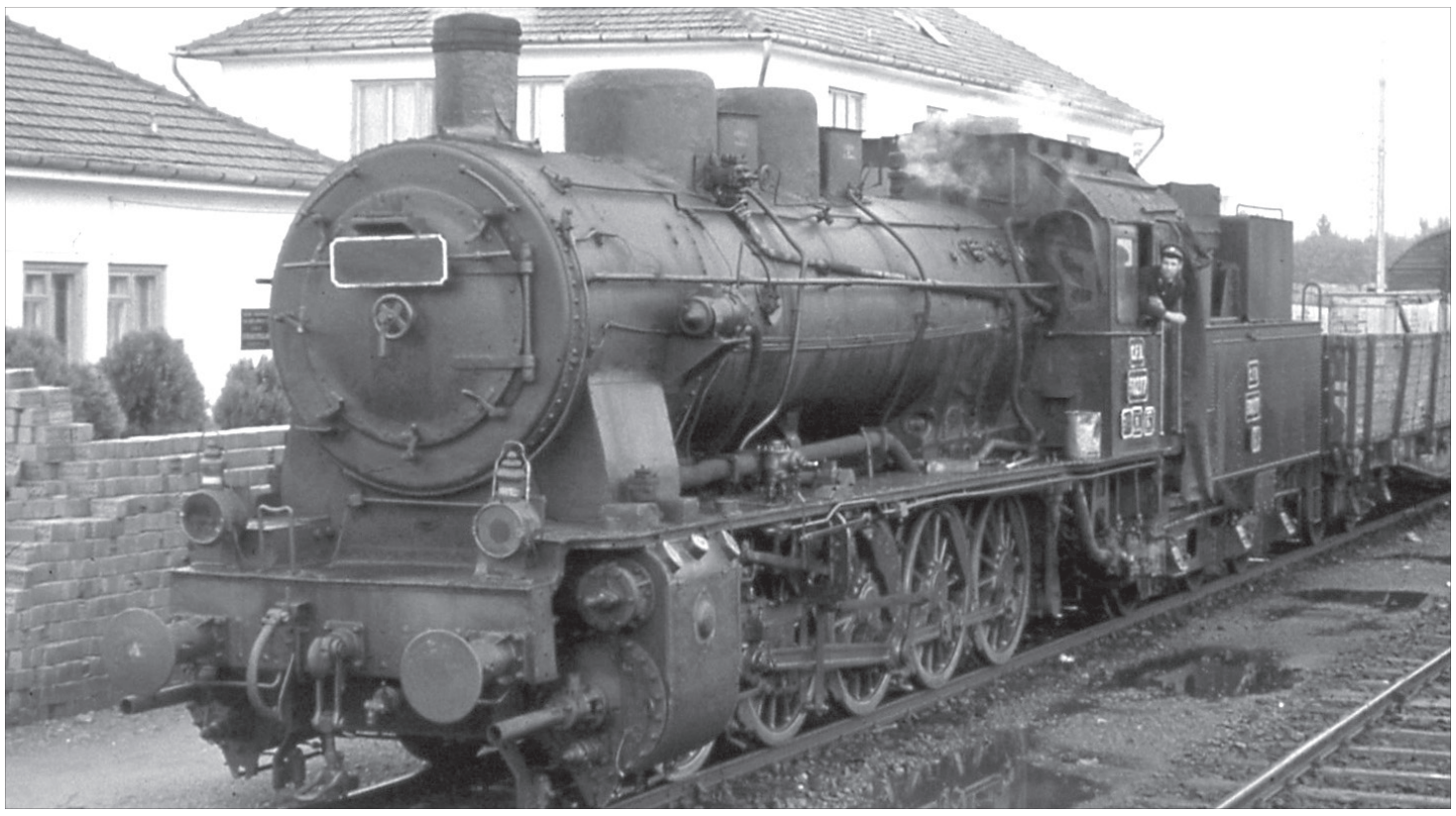

O locomotivă Malaxa, salvată de la fier vechi

BISTRIȚA-NĂSĂUD

Un grup de bistrițeni, din care fac parte senatorul Dorin Dobra şi şeful Direcţiei Judeţene pentru Cultură Bistriţa-Năsăud, Alexandru Uiuiu, alături de un împătimit al istoriei căilor ferate române, Radu Bellu (foto), s-au decis să salveze o locomotivă Malaxa, care se află de peste 18 ani la fier vechi, motiv pentru care au declanşat o campanie de strângere de fonduri pentru răscumpărarea acesteia de la Remat.

Locomotiva cu aburi cu numărul 50.645 a ajuns în 1984 în custodia Combinatului de Prelucrare a Lemnului Bistriţa, pentru a fi folosită în procesul de producţie. A fost vândută la fier vechi în anul 1995, existând semne de întrebare asupra modului în care s-a făcut această tranzacţie. Radu Bellu, fost şef de gară şi autor al mai multor cărţi despre istoria căilor ferate, a promis că, dacă locomotiva va fi răscumpărată, se va ocupa personal de restaurarea acesteia, fără vreo recompensă materială.

„Eu am salvat până acum nici nu vă spun câte locomotive. Trebuie să o aducem în gară imediat, pe baza unui proces de custodie legal, asistat chiar de organele de poliţie, de patrimoniu. O aducem pe o linie în gară şi începem restaurarea ei, pentru că stă acolo de 18 ani, sub ploaie, sub vânt, sub hoţi, şmecheri. Dacă o mai lăsăm mult, s-ar putea ca toată strădania şi munca dumneavoastră să fie zero”, a declarat Radu Bellu, într-o conferinţă de presă organizată marţi, la sediul Direcţiei pentru Cultură Bistriţa-Năsăud.

Locomotiva face parte dintr-una dintre cele mai puternice serii destinate remorcării trenurilor grele de marfă şi are o vechime de aproape 80 de ani. Primele locomotive tip G10 au fost construite în Germania, după care uzinele Malaxa din Bucureşti au cumpărat licenţa şi au început să le producă în România, începând cu numărul 50.247.

„S-au fabricat în jur de 800 de locomotive. Astăzi mai avem ceva mai puţine decât degetele de la mâini. Asta îmi justifică mie strădania să vin aici şi să fiu lângă dumneavoastră, până o vedem pe şină, pentru că sunt foarte puţine rămase şi fiecare locomotivă pierdută este o parte a patrimoniului naţional”, a adăugat Radu Bellu.

Potrivit senatorului Dorin Dobra, în cursul zilei de azi se vor purta negocieri cu reprezentanţii Remat pentru răscumpărarea locomotivei, preţul estimat ridicându-se la 15.000 de euro.

De asemenea, vineri va fi organizată o acţiune de strângere de fonduri în cadrul Festivalului studenţilor - StudFest, iar la Remat a fost deschis contul cu numărul 50.645 - numărul de identificare al locomotivei Malaxa.

Concurs de idei pentru salvarea tradițiilor populare

MARAMUREŞ

Consilierul judeţean Felician Cerneştean (PDL) a lansat un concurs public de idei fezabile economic privind promovarea şi protejarea moştenirilor culturale şi tradiţionale din judeţul Maramureş.

„Concursul de idei se adresează tuturor cetăţenilor din judeţ, indiferent de simpatiile politice, pentru a contribui la salvarea tradiţiilor culturale aflate în declin. Oricare cetăţean poate promova idei valoroase, cu proiecte mari sau mici, pe care orice aplicant le poate pune în dezbatere publică. Am luat această decizie pentru că, aproape de 20 de ani, clasa politică locală învârte aceleaşi proiecte gen tunelul pe sub Munţii Gutâiului, drum expres Baia Mare - Vaja în Ungaria, proiectul turistic Luna Şes - Borşa şi altele fără a avea şi o finalitate, încât proiectele simple, fără multe eforturi financiare, nici nu sunt luate în considerare. Aici mă refer în primul rând, la proiectele ce ar putea salva şi conserva tradiţiile populare”, a declarat marţi, consilierul judeţean Felician Cerneştean.

Participanţii la concursul de idei lansat de consilierul judeţean trebuie să precizeze

titlul proiectului, descrierea mecanismului şi derulării, modul de implementare, finanţare şi resursele financiare necesare, numele şi prenumele, adresa, telefon şi un contact de email.

Pe 2 decembrie, consilierul judeţean Felician Cerneştean va prezenta public şi premia cele mai bune 10-15 idei în faţa unui juriu format din specialişti în domeniul economiei, ştiinţei, culturii, membri ai Academiei Române şi a unor institute de cercetări din Bucureşti. Proiectele câştigătoare vor fi prezentate în plenul CJ Maramureş.

Premiile oferite câştigătorilor concursului de idei constau în trei weekend-uri la pensiunile din Maramureş, precum şi vizitarea Parlamentului European din Bruxelles.

VĂ INVITĂM LA SPECTACOLE

Cluj-Napoca

Teatrul Național

Azi, 23 octombrie, ora 19.00, Studio „Euphorion“
„Cerere în căsătorie” de A. P. Cehov. Regia: Sorin Misirianțu.
Joi, 24 octombrie, ora 19.00, Sala mare
„Steaua fără nume” de Mihail Sebastian. Regia: Alexa Visarion.
Vineri, 25 octombrie,ora 19:00, Studio „Euphorion“
„Conul Leonida față cu reacțiunea” de I.L. Caragiale. Regia și scenografia: Laurian Oniga.
Sâmbătă, 26 octombrie, ora 19,00, Sala mare
„Hamlet” de W. Shakespeare. Regia: Roberto Bacci.
Duminică, 27 octombrie, ora 19.00, Sala mare
„Insula” după Gellu Naum. Spectacol concert de: Ada Milea. Spectacol supratitrat în limba engleză.

Teatrul Maghiar de Stat

Vineri, 25 octombrie, ora 19.00
„Nu pot trăi fără muzică” de Zsigmond Móricz. Regia: András Hatházi. Cu supratitrare în limba română.
Sâmbătă, 26, și duminică 27 octombrie, ora 20.00
Premieră absolută: „Bolero” de Peter Demeny. Regia István Albu. Cu supratitrare în limba română.

Opera Națională

Azi, 23 octombrie, ora 18,30
Spectacol extraordinar: „Bal mascat” de Giuseppe Verdi. Invitat baritonul George Petean. Spectacol interpretat în limba italiană.
Vineri, 25 octombrie, ora 20.00
Seară de balet: „Giselle” de Adolphe Charles Adam. Debut - balerina Adelina Filipaș.

Foto: © Nicu Cherciu

Opera Maghiară

Joi, 24 octombrie, ora 18.30
„Traviata” de Giuseppe Verdi. Operă în trei acte. Dirijor: Federico Crisanaz. Regia: Gy. Tatár Eva.
Duminică, 27 octombrie, ora 17:00
„Contesa Maritza” de Kalman Imre. Operetă în trei acte, titrată în limba română. Dirijor: Incze G. Katalin. Regia: Bor József.

Filarmonica de Stat Transilvania

Joi, 24 octombrie, ora 19.00, Sala Studio, Academia de Muzică „Gh. Dima”
Jubilee musicale: „Verdi - Richard Wagner”. Silvia Sorina Munteanu – Soprană. Silvia Sbârciu – p.
Vineri, 25 octombrie, ora 19.00, Colegiul Academic
Concert extraordinar: Orchestra și Corul Filarmonicii de Stat „Transilvania”. Dirijor: Olíver Díaz.

Teatrul Puck

Sâmbătă, 26 octombrie, ora 11.00
„Csipike” după Fodor Sándor. Regia: Varga Ibolya. Spectacol în limba maghiară.
Duminică, 27 octombrie, ora 11.00 și 12.30
„Scufița Roșie” după frații Grimm. Regia: Bogdan Ulmu. Spectacol în limba română.

DOSAR

„Aş renunța la bani, i-aş alege pe ei”

Mulți dintre copiii care au părinții plecați la muncă în străinătate trăiesc adevărate drame. Rămași de cele mai multe ori în grija rudelor sau a fraților mai mari, aceștia se confruntă cu probleme pe care nu știu cum să le depășească. În ciuda faptului că nu se confruntă cu lipsurile materiale, aceștia spun că ar renunța bucuroși la bani numai să fie alături de părinți. De departe, cei mai mulți copii rămași singuri acasă se află în județele Satu Mare și Maramureș, mai exact în Țara Oașului și în Maramureșul istoric, acolo unde și procentul celor care au ajuns să migreze în Occident pentru o viață mai bună este mult mai mare.

Roxana Roman are 19 ani și este studentă în primul an la Facultatea de Ingineria Produselor Alimentare a Universității Tehnice din Cluj-Napoca, Centrul Universitar Nord Baia Mare. Părinții i-au plecat în Spania la muncă în urmă cu mai bine de șapte ani, iar ea și sora sa mai mare cu patru ani și jumătate au rămas în grija bunicilor. *„Tata a plecat cu doi ani înaintea mamei și după aceea a plecat și ea, când eu aveam aproape 12 ani. În primii doi ani au venit acasă la fiecare trei luni, dar apoi au rărit vizitele și au venit acasă doar de Crăciun”*, spune Roxana. Se consideră un caz fericit pentru că vorbește zilnic cu părinții fie la telefon, fie pe Internet. *„Sunt norocoasă pentru că pot să vorbesc orice cu ei, la orice oră”*, mai adaugă tânăra.

Își amintește primii ani în care a rămas fără părinți. *„Era penibil la serbările de 8 Martie. Venea sora mea mai mare sau mătușile. De multe ori am plâns pentru că nu aveam cui să spun o poezie ca alți copii, la cine să dau felicitarea sau floarea. Ai mei au ratat prima mea carte de identitate, absolvirea clasei a opta, festivitatea din clasa a XII-a sau înscrierea la facultate”*, explică studenta. Recunoaște că, din punct de vedere financiar, nu a dus lipsă de nimic, dar spune că ar fi renunțat la bani numai să fie cu părinții. *„Din punct de vedere financiar nu ne-a lispit nimic, nici mie, nici surorii mele, dar afectiv le-am simțit mult lipsa. Aș fi renunțat bucuroasă la bani numai să fiu cu părinții mei”*, admite Roxana.

În ciuda faptului că ochii o trădează, bravează. *„Ne-a prins bine că ne-au lăsat pentru că am învățat și eu și sora mea să ne descurcăm pe cont propriu. Așa am învățat să gătesc de toate, să fac treaba în casă și în grădină. Din toate aceste sacrificii însă am învățat să prețuiesc fiecare moment cu mama și tata. Nu-i înțeleg pe colegii mei care se plâng că au părinți dificili. I-aș vedea ce ar face în locul meu”*, explică Roxana.

Ca și Roxana sunt mii de copii în nord-vestul țării, iar în România numărul lor ajunge la zeci de mii.

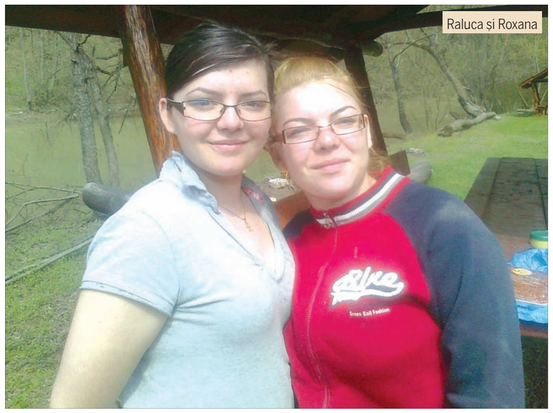
Raluca și Roxana

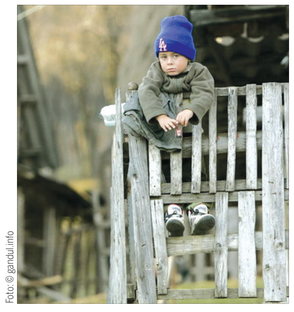
Foto: © gandul.info

> *„Era penibil la serbările de 8 Martie. Venea sora mea mai mare sau mătușile. De multe ori am plâns, pentru că nu aveam cui să spun o poezie ca alți copii, la cine să dau felicitarea sau floarea. Ai mei au ratat prima mea carte de identitate, absolvirea clasei a opta, festivitatea din clasa a XII-a sau înscrierea la facultate”,*
> *Roxana Roman.*

Foto: © dovalogia.ro

Copiii trebuie să rămână în grija membrilor familiei

De acum înainte, părinții care pleacă la muncă în străinătate și nu informează Serviciul Public de Asistență Socială în grija cui sunt lăsați copiii vor primi amenzi usturătoare. Începând cu 3 octombrie, odată cu publicarea în Monitorul Oficial a modificărilor legii 272/2004 pvind protecția și promovarea drepturilor copilului, părinții trebuie să anunțe autoritățile înainte cu 40 de zile despre intenția de-a părăsi țara. Anul trecut, în evidențele Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională existau circa 5.000 de copii cu părinții plecați la muncă în străinătate, iar baza de date urmează să fie actualizată în aproximativ o săptămână. onform acesteia, părinții trebuie să își anunțe plecarea cu 45 zile înainte la serviciul public de asistență socială din unitatea administrativ-teritorială în care își are domiciliul. Totodată, trebuie să desemneze persoana care va îndeplini funcția de tutore legal până la întoarcerea sa. „Persoana respectivă trebuie să aibă peste 18 ani, deci majoră și să aibă posibilitatea, inclusiv financiară, de a îngrijiri copilul. De preferință, ar fi bine să facă parte din familia extinsă, cum ar fi bunici, unchi, mătuși. Amenzile pentru cei care nu respectă noua legislație sunt de la 500 la 1.000 lei”, a explicat Nicolae Boitor, șeful Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC) Maramureș. Mai departe, încredințarea trebuie să fie monitorizată permanent de autoritățile locale. Acestea au obligativitatea de a verifica dacă micuții sunt îngrijiți cum se cuvine și de a raporta trimestrial Direcției de Protecție a Copilului situația din teritoriu. La admitere, la examenul de selecție al studentior străini, concurenta a fost de 3 pe un loc, la secția franceză, și 4 chiar 5 anul trecut pe un loc la secția engleză, o concurentă mai mare ca la limba română.

SATU MARE

Aproape 5.000 de copii cu părinții plecați

La Satu Mare, numărul copiilor rămași singuri acasă se ridică la aproximativ 5.000. Din evidențele Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE) Satu Mare reiese că, până la sfârșitul lunii octombrie anul trecut, în județ existau aproape 5.000 de copii cu părinții plecați la muncă în străinătate. Directorul Centrului Județean de Resurse și Asistență Educațională (CJRAE), Sânziana Cristea, afirmă că din centralizarea datelor primite de la unitățile de învățământ, 4.997 de copii aveau în octombrie 2012 părinții plecați la muncă în străinătate. Din aceștia, 3.579 de copii aveau un părinte plecat, iar 1.418 ambii părinți. Dintre aceștia, în municipiul Satu Mare existau 1.500 de copii cu părinții în străinătate, 98 în municipiul Carei, 762 în orașul Negrești-Oaș, 134 în orașul Tășnad, 32 în orașul Ardud, iar 125 în orașul Livada, în timp ce, în mediul rural, existau 2.346 de copii aflați în această situație.

La SPAS Satu Mare nu se cunoaște numărul exact al copiilor rămași acasă după plecarea la muncă în străinătate a unuia sau ambilor părinți. De altfel, cele 12 cazuri cunoscute până acum, au fost luate în evidența SPAS deoarece angajatorii din străinătate care încheie contracte ferme de muncă, solicită asemenea documente. Adrian Bălaj afirmă că situația se va schimba net de acum înainte, datorită modificărilor legislative. De altfel, trei persoane care s-au prezentat recent la SPAS pentru a anunța că vor pleca la muncă în străinătate, au fost nevoite să-și amâne plecare, deoarece nu cunoșteau noile prevederi legislative care specifică anunțarea intenției de părăsire a țării înainte cu 40 de zile.

În Oaș, „normal” e când părinții sunt plecați

Țara Oașului este de departe zona în care există cele mai mari probleme. Aici, mai mult de un sfert din copii au ambii părinți plecați la muncă în străinătate.

Petru Ghiriti, directorul Școlii din Racșa, acolo unde peste 60% din locuitori sunt plecați în străinătate, spune că fenomenul copiilor lăsați singuri acasă a devenit o stare de normalitate. Din cei 260 de elevi din Racșa, 40 au ambii părinți plecați în străinătate.

„Aici în Racșa, normal e atunci când părinții sunt plecați. Copiii s-au obișnuit și nu mai sunt afectați că rămân acasă cu bunicii. Așteaptă doar să treacă anii să meargă și ei. Nu sunt diferențe mari între rezultatele la învățătură a copiilor cu ambii părinți plecați și ceilalți, fie că au ambii părinți acasă ori numai unul. Cine vrea să învețe o face și cu părinții și cu bunicii”, spune Petre Ghiriti.

Răcșenii obișnuiesc acum să-și ducă și copiii în străinătate și să-i înscrie la școli de acolo. *„În vară au plecat cinci elevi în Marea Britanie. Știm că își continuă studiile acolo, că ni se cere pe mail situația lor școlară de aici”*, afirmă directorul Școlii din Racșa,

Și în Tarna Mare, un sfert din copii au ambii părinții plecați în străinătate. Directoarea adjunctă a Liceului Tehnologic din comună, Maria Popa-Bota, spune că puțini din aceștia au rezultate bune la învățătură. *„Părinții plecați compensează lipsa de acasă cu bani. Le asigură un trai lipsit de griji, iar mintea copiilor este tot afară și nu la învățătură. Am elevi care mi-au spus însă că ar da toate cadourile pe care le primesc de sărbători pentru ca părinții lor să fie acasă”*, crede Maria Popa-Bota.

„Există însă și excepții, avem un elev de clasa a V-a care a obținut locul 11 la nivel national, dar majoritatea au avut rezultate mai slabe după ce părinții lor au plecat”, mai afirmă directoarea.

MARAMUREȘ

Statisticile nu relevă amploarea fenomenului

La nivelul județului Maramureș, sunt înregistrați 2.394 de copii care au părinți plecați în străinătate. Cei mai mulți sunt în orașul Borșa, unde numărul celor plecați spre „Țara Făgăduinței” depășește lejer numărul de 15.000 de pesoane. „Aici sunt cele mai multe cazuri – 263. Urmează Sighetu Marmației, cu 224 copii aflați în această situație. Avem și comune unde proporția de copii cu părinți plecați este mai mare. În Moisei sunt 170 copii, în Cupșeni 147, în Ruscova 125, Săliștea de Sus 114, în Mireșu Mare 110 și în Șieu 103”, a arătat Nicolae Boitor, șeful Direcției Generale de Asistență Socială și Protecție a Copilului (DGASPC) Maramureș.

Pentru că numai adulții care pleacă la muncă în străinătate cu un contract de muncă ferm și legal sunt obligați să anunțe autoritățile, în municipiul Baia Mare doar 24 de părinți si-au anunțat plecarea de la începutul acestui an. *„Anul acesta, și-au anunțat plecarea, la Serviciul Public de Asistență Socială (SPAS) Baia Mare, 24 părinți. Această obligație o au, însă, doar cei care lucrează în străinătate fără forme legale nu ne anunță, fapt care ne duce cu gândul că numărul părinților plecați este, în realitate, mult mai mare”*, a explicat Bogdan Gavra, directorul SPAS Baia Mare.

Nu sunt asistenți care să-i controleze

Noua lege, deși vine cu prevederi bune, ar putea avea efect zero din cauza numărului insuficient de asistenți sociali care să monitorizeze cazurile respective. „Părintele care exercită singur autoritatea părintească sau persoanele în grija cărora sunt lăsați copiii, au obligația de-a anunta SPAS cu minim 40 de zile înainte despre intentia de-a părăsi tara. Notificarea conține obligatoriu desemnarea persoanei în grija căreia rămâne copilul pe perioada absentei părintelui sau tutorelui, cu mențiunea că autoritatea de tutelă este aceea care face confirmarea persoanei în întreținerea căreia rămâne copilul. Această persoană este obligatoriu să facă parte din familia extinsă, este obligatoriu să aibă minim 18 ani și să îndeplinească conditii materiale și garanții morale îngrijirii copilului. Părinții care nu respectă noile prevederi legale pot fi sanctionati cu amenzi între 500-1.000 de lei”, a declarat Adrian Bălaj, seful Compartimentului de Protecția a Copilului și Persoanelor Vârstnice din cadrul Serviciului Public de Asistentă Socială Satu Mare.

SĂLAJ

Protecția Copilului înregistrează doar cazurile „întâmplătoare”

Lipsa oportunităților de angajare în țară i-a făcut pe mii de sălăjeni să își încerce norocul la o viață mai bună în străinătate. Potrivit datelor recensământului din 2011, 8.344 de sălăjeni figurau, la acel moment, ca fiind plecați din țară pentru cel puțin un an. Cei mai mulți – 3.094 – au ales să muncească în Italia, 2.438 – în Spania, 566 – în Franța, iar în Ungaria – 506. Mulți dintre ei și-au lăsat copiii acasă, în grija bunicilor, a mătușilor ori chiar singuri. În evidențele Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului există, în acest moment, 747 de copii lăsați în țară de părinții plecați la muncă în străinătate. Violeta Milaș, directorul instituției, spune, însă, că cifra nu este una realistă, pentru că acestea sunt doar cazurile aflate întâmplător de lucrătorii direcției.

Cei mai mulți copii ai căror părinți sunt plecați din țară sunt din comuna Bobota, din satul Derșida (unde, întâmplător sau nu, există o mare comunitate de romi). Aici sunt, potrivit datelor DGASPC, 51 de cazuri. În comuna Chieșd apar în evidențe 50 de cazuri, în Crasna – 49, în Cîrbou – 41, iar în Bălan, 37. În orașe, ce mai mulți copii cu părinții plecați sunt în Jibou (24) și Zalău (20).

Violeta Milaș spune că o situație reală referitoare la amploarea fenomenului ar putea fi creionată odată cu intrarea în vigoare a noii legi privind protecția și promovarea drepturilor copilului. Directorul DGASPC spune că noua lege, deși vine cu prevederi bune, ar putea avea efect zero din cauza numărului insuficient de asistenți sociali care să monitorizeze cazurile respective.

BIHOR

Trai mai bun, dar fără părinți pentru 1.000 de copii

Aproape 1.000 de copii din Bihor nu au părinții alături de ei. În speranța unui trai mai bun și a unei vieți mai ușoare, au ales să-și lase odraslele acasă și au luat-o spre țări străine. Potrivit datelor furnizate de către Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Bihor, în acest an, 998 de copii au părinții plecați din țară. Dintre aceștia 505 sunt băieți, iar 494 fete.

Situația în ce privește categoria de vârstă este următoare: copii cu vârsta cuprinsă între 0 și 1 an - 16, între 1 și 2 ani - 31, între 3 și 6 ani - 148, între 10 și 13 ani - 308, iar între 14-17 ani - 291. În cazul a 295 de copii sunt ambii părinți plecați, iar pentru 543 doar un părinte, diferența de 160 se regăsește în cazul familiilor monoparentale. În topul țărilor preferate de bihorenii care au ales să muncească în străinătate se află Spania, Italia, Anglia sau Franța.

Stela Tudor, Anca Miklos, Olimpia Man, Claudia Bonchiș

Fenomen în creștere la nivel național

Peste 82.000 de copii aveau, în prima parte a anului 2013, cel puțin un părinte plecat la muncă în străinătate, numărul fiind mai mare decât cel de la sfârșitul lui 2012, potrivit datelor centralizate de Directia pentru Protectia Copilului din Ministerul Muncii. Astfel, 58.902 de familii aveau cel puțin un membru care muncea în străinătate, iar în 16.305 dintre acestea, ambii părinți erau plecati din tară. Cifrele sunt în creștere față de finalul anului 2012, când se înregistrau 57.304 familii care aveau cel puțin un membru care muncea în străinătate si 15.889 cu ambii părinti plecati. În crestere este si numărul copiilor care au rămas acasă fără unul sau ambii părinti, de la 79.901 în 2012 la 82.073 în perioada ianuarie - martie 2013. Din numărul total de copii ai căror părinti sunt plecati să muncească în afara tării, 23.312 au rămas fără niciunul dintre părinti. Dintre acestia, 22.101 minori rămasi acasă sunt în îngrijirea rudelor până la gradul IV, fără a fi instituită vreo măsură de protectie, iar 1.058 au intrat în sistemul de protectie specială.

FONDURI EUROPENE

Zona de nord-vest construieşte 400 de kilometri de drumuri

O reţea de drumuri interjudeţene, în lungime de 400 de kilometri, se va realiza până în anul 2020, cu fonduri europene, ca urmare a colaborării dintre consiliile judeţene Bihor, Satu Mare, Sălaj, Maramureş şi Cluj, a declarat ieri, într-o conferinţă de presă, Cornel Popa, preşedintele Consiliului Judeţean Bihor.

„Este pentru prima dată când autorităţile administrativ-teritoriale judeţene se pun la masă pentru a crea o structură de fluidizare rutieră, în comun, ce va fi susţinută financiar în viitoarea construcţie a Programului Operaţional Regional", a declarat, într-o conferinţă de presă, Cornel Popa

Reţeaua interjudeţeană va îndeplini câteva obiective importante, pe lângă conexiunea cu Reţeaua Trans-Europeană de Transport (TEN-T) solicitată de UE, va face legături transfrontaliere, va aduce dezvoltare economică şi va pune în valoare zonele turistice importante ale judeţelor.

„Eu cred că raţiunea a reuşit să ne convingă pe toţi şi interesul comun pe care-l avem în a dezvolta reţeaua de drumuri judeţene. Noi dorim să susţinem zona Codrului, să facem o legătură bună între judeţe, chiar cu Maramureşul, la Seini, peste Someş, unde există o variantă ce funcţionează de zeci de ani, cu bacul, dar unde intenţionăm să facem un pod. Sperăm să putem crea o legătură între arii turistice de mare valoare, precum Ţara Oaşului şi Ţara Codrului", a declarat Adrian Ştef, preşedintele CJ Satu Mare.

Zamfir Ciceu, preşedintele CJ Maramureş, a afirmat că, pentru judeţul pe care îl reprezintă, este un proiect vital, pentru că din cei 800 de kilometri de drumuri pe care le are acesta, nu s-a reabilitat niciun kilometru.

„Acest proiect ar aduce deschiderea pe care o merită Maramureşul spre obiectivele sale turistice, bisericile de lemn, monumente UNESCO, cât ar veni şi în rezolvarea nevoilor economice ale zonei", a spus Zamfir Ciceu.

Valoarea totală a proiectului se estimează la 225 de milioane de euro, din care Bihorului, cu 116,7 kilometri i-ar reveni o contribuţie de 59,2 milioane de euro, Cluj 33 de kilometri - 10 milioane de euro, Sălaj 60 de kilometri - 29,6 milioane de euro, Satu Mare 68 de kilometri - 55,4 milioane de euro şi Maramureş 119 kilometri - 70,9 milioane de euro.

Finanţarea va fi asigurată din fonduri europene (85%), din bugetul naţional (13%) şi bugetul judeţean (2%). Studiile de fezabilitate şi proiectele tehnice se vor depune între 15 iunie 2014 şi 15 aprilie 2015, finalizarea proiectului fiind stabilită până la finele 2020. Toate termenele stabilite de ADR N-V vor putea fi însă devansate, după cum afirma Cornel Popa, pentru a scurta cât mai mult realizarea reţelei de drumuri interjudeţene.

Soarele aduce investiții de 100 de milioane de euro

SATU MARE

Județul Satu Mare deține primul loc după numărul de centrale electrice fotovoltaice aflate în funcţiune. Potrivit documentelor Transelectrica, nu mai puţin de trei astfel de unităţi funcţionează deja în judeţ – la Cămin, Vetiş şi Hrip, chiar dacă au o capacitate de producţie sub 1 MW. De asemenea, peste alte 11 proiecte au primit undă verde din partea Agenției pentru Protecția Mediului, iar alte șase se află în stadiul obținerii autorizațiilor.

Căuaș, locul cel mai bun pentru fotovoltaice

Cel mai mare parc fotovoltaic ca suprafață din Satu Mare va fi construit de către un investitor străin la Căuaș și se va întinde pe o suprafață de 142 de hectare. Ioan Ghere, managerul de proiect, susține că investitorul stă de câteva luni cu banii în buzunar, din cauza birocrației din România. *„Investitorul are suma necesară pentru proiect, dar nu reușim să-i dăm drumul din cauza unor avize care ne mai lipsesc. Eu sper ca luna aceasta să le obținem și să începem construirea panourilor"*, a declarat Ghere. Parcul va avea o capacitate de 50 MW și se va întinde pe o suprafață de 142 de hectare investiția fiind de 65 de milioane de euro. Specialiștii spun că în Căuaș este locul ideal pentru un parc fotovoltaci, datorită facilităților care există aici pentru conectarea la rețeaua Transelectrica.

Proiectul de la Căuaș nu este singurul la care Ioan Ghere este manager de proiect. Acesta se ocupă de documentația necesară pentru încă alte opt parcuri fotovoltaice din județ, însă cu o capacitate mai mică. Două sunt amplasate în Vetiș și au câte o capacitate de 7,5 MW, unul este situat în Carei, cu o capacitate de 5 MW, două lângă Parcul Industrial Satu Mare, două în Ciuperceni și unul la Iojib.

Un spaniol investește la Livada

Și în Livada este în construcție un parc de 65 de milioane de euro. Acesta are o putere de 56 MW și ca mărime este al șaptelea din lume, pe o suprafață de 135 de hectare. Investiția va fi gata în noiembrie și va produce energie pentru 60.000 de locuințe. *„Construcția este coordonată de o firmă spaniolă, iar după finalizarea proiectului vor lucra aproximativ 15 persoane în parcul fotovoltaic. Cum am ajuns să realizăm proiectul la Livada? Pentru că am fost contactați de cineva care începuseră demersurile pentru inițierea unei astfel de investiții și am acceptat de îndată"*, a declarat Filip Popescu, directorul de șantier.

Acesta este de părere că amortizarea investiției se va face în funcție de soare şi de legislaţie. Potrivit şefului de şantier, în cazul unei investiţii de asemenea amploare, recuperarea banilor se va face în aproximativ 12-15 ani.

Lucuț construiește la marginea orașului

Vasile Lucuţ, acţionarul şi fondatorul grupului Unicarm, are în derulare investiţii de 13 milioane de euro în două parcuri de panouri fotovoltaice, cu o capacitate cumulată de 9,5 MW, în zona limitrofă a municipiului Satu Mare. *„Este vorba despre două parcuri în zona limitrofă judeţului Satu Mare, investiţii care deja s-au finalizat"*, a spus Lucuţ pentru Transilvania Reporter.

Aceasta este prima investiţie anunţată de patronul Unicarm în afara producţiei de alimente sau retail, businessurile de bază ale grupului. Prin investiţia în energia verde, Lucuţ se alătură mai multor investitori care au direcţionat fonduri către această piaţă. În clubul investitorilor atraşi de plasamentele în industria energiilor considerate curate se află Jean Valvis (Dorna Agri), Zoltan Teszari (RCS-RDS) sau Bogdan Enoiu (director al McCann Erickson România). Vasile Lucuţ este acţionarul şi fondatorul grupului Unicarm şi unul dintre cei mai mari jucători din piaţa alimentară, cu afaceri de 143 de milioane de euro anual din procesarea cărnii, panificaţie şi lactate.

Vești proaste de la ANRE

Cele câteva luni de miere pe piața energiei din surse solare s-ar putea sfârşi însă începând cu 1 ianuarie 2014. Autoritatea Naţională de Regelmentare în domeniul Energiei (ANRE) a anunţat că intenţionează să reducă numărul de certificate verzi pentru producătorii de energie solară de la 1 ianuarie 2014. Pentru a se aplica această măsură, e nevoie de o hotărâre de Guvern. Motivul invocat de către oficialii ANRE pentru a cere reducerea numărului de certificate verzi, de la şase la cinci, este că există o supracompensare pe acest sector. Argumentul ţine cont de faptul că, în prezent, costurile investiţiei - preţurile echipamentelor s-au micşorat simţitor - pe acest segment a scăzut aproape la jumătate, în ultimii doi ani, ceea ce implică şi un ajutor din partea statului, prin certificate verzi, proporţional şi, bineînţeles, redus.

COMPANIA DE APĂ SOMEŞ S.A.

CONSILIUL JUDEŢEAN CLUJ

400604 Cluj-Napoca, ROMANIA
B-dul 21 Decembrie 1989 Nr. 79
Tel.: (centr.) +40-264-591.444
(secr.) +40-264-430.925
Fax: +40-264-430.886
E-mail: cassa@casomes.ro
Web: www.casomes.ro

COMPANIA DE APĂ SOMEŞ S.A.

BULETIN INFORMATIV

În vederea efectuării unor lucrări de remediere avarii si reabilitare a reţelei de alimentare cu apă, lucrări pentru care nu se pot asigura modalităţi alternative de alimentare, Compania de Apă Someş S.A. va întrerupe furnizarea apei potabile după cum urmează:

MARŢI, 22 OCTOMBRIE 2013
Între orele 08.00-18.00
1. Str. Războieni între str. Gladiolelor şi Vrancea;

MIERCURI, 23 OCTOMBRIE 2013
Între orele 08.00-18.00
1. Str. Arad; str. Câmpul Pâinii; str. Bulgarilor;

Rugăm Clienţii Companiei să ia măsuri de stocare a acelor cantităţi de apă care sa le acopere necesităţile pe perioada anunţată.

În vederea remedierii evenimentelor *accidentale* (avarii) la reţeaua de alimentare cu apă, care nu pot fi prevăzute, Compania de Apă SOMEŞ anunţă de regulă întreruperea furnizării serviciului în fiecare dimineaţă la posturile locale radio-Tv. În cazul avariilor de o urgenţă şi/sau amploare deosebite, pentru care este necesară o intervenţie neîntârziată pentru a evita efecte colaterale nedorite asupra sistemului sau bunurilor, este posibil ca anunţul să nu mai fie posibil. Lucrările *programate* se anunţă cu cel puţin 24 de ore înainte şi prin presă.

Mulţumim pentru înţelegere.

Serviciul Comunicare şi Clienţi

25 de parcuri în județ

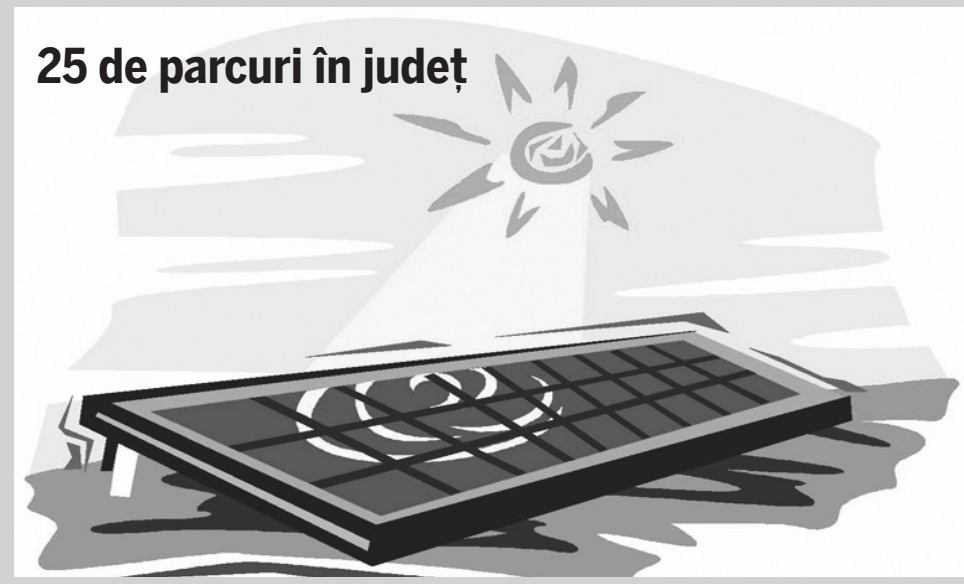

Conform datelor Agenției pentru Protecția Mediului Satu Mare, până la această dată, la nivelul județului Satu Mare sunt autorizate 11 parcuri fotovoltaice. În localitățile Hrip, Cămin, Mădăraș, Petea, Mariuș și Certeze sunt construite câte un parc fotovoltaic, iar Săcășeni, Chereușa și Carei câte două.

Proiectele aflate în curs de autorizare sunt realizate în Carei și Mărtinești (câte două în fiecare) și câte unul în Doba, Păulean, Acâș, Livada, Odoreu, Rușeni, Căpleni, Cean, Pișcolt și Tiream.

Roşia Montană, piatră de încercare pentru USL

COMISIE PARLAMENTARĂ

Cazul Roşia Montană pare a fi un punct de ruptură în alianţa aflată la putere, o cotitură pentru USL. În acest moment nu doar că nu se înţeleg asupra proiectului, dar nu mai au un punct de vedere comun nici asupra felului în care va lucra comisia parlamentară pe acest subiect.

Premierul Victor Ponta a anunţat că liderii USL au decis să prelungească mandatul Comisiei parlamentare speciale pentru Roşia Montană, pentru a se putea ajunge la o poziţie comună a PSD şi PNL pe această temă. *„Am decis să mai prelungim mandatul Comisiei, pentru a putea să finalizeze toate audierile şi să citească toate materialele care au fost puse la dispoziţie şi decizia Comisiei este suverană asupra Guvernului"*, a spus Ponta, la sfârşitul săptămânii trecute .

Spre deosebire de Victor Ponta, Crin Antonescu a cerut încetarea activităţii Comisiei. *„Mandatul acestei Comisii speciale încredinţat de plenul Parlamentului a fost strict acela de a se pronunţa asupra proiectului de lege iniţiat de Guvern. Poziţia noastră este aceea ca raportul Comisiei pentru acest proiect de lege să fie de respingere"*, a declarat Antonescu.

El a precizat că, la nivelul USL, s-a discutat despre varianta prelungirii mandatului actualei comisii speciale, sau despre înfiinţarea unei noi comisii speciale, care ar urma să pregătească iniţierea unui proiect de lege general privind regimul exploatării resurselor naturale.

„Aceste lucruri să fie foarte clare, distincte, şi în felul acesta pe o formulă sau alta să vedem cum mergem mai departe (...) La USL s-a discutat posibilitatea sau varianta prelungirii mandatului acestei Comisii cu 30 de zile, în care să ne dea un răspuns ferm şi asupra proiectului Guvernului şi un eventual alt proiect general cu privire la regimul exploatărilor", a mai precizat liderul PNL.

Antonescu a menţionat că PNL ar prefera varianta ca actuala comisie specială să dea raport de respingere proiectului Guvernului şi apoi să se constituie o altă comisie pentru iniţierea „unui proiect nou nouţ".

„Dacă nu-i vom convinge, asta este, nu putem împiedica majorităţi, am spus care este punctul nostru de vedere", a spus liderul liberal, întrebat ce va face dacă liberalii nu se vor situa pe aceeaşi lungime de undă cu colegii social-democraţi din USL.

Preşedintele Comisiei pentru Roşia Montană, Darius Vâlcov, a declarat pentru DIGI24, că proiectul de lege primit de la Guvern a fost schimbat total de către comisie, el arătând că a fost modificat inclusiv titlul şi că proiectul nu se mai referă la Roşia Montană, ci la exploatări auro-argintifere în general.

Vâlcov a spus că Acordul dintre Guvern şi RMGC a fost scos din proiectul de lege trimis de Guvern.

„S-au adoptat opt amendamente, de la titlul legii, care a fost modificat, şi primele opt articole, care au schimbat total legea. În primul rând Acordul a fost scos. La articolul 1 din proiectul de lege se pomenea de un Acord. Acordul a fost respins", a spus Vâlcov.

El a arătat că niciunul dintre amendamentele adoptate nu face referire la proiectul Roşia Montană.

„Inclusiv legea s-a schimbat, deci nu vorbim de proiectul Roşia Montană, vorbim de o lege privind unele măsuri pentru stimularea exploatării minereurilor auro-argintifere din cadrul unor proiecte miniere de interes public deosebit", a spus Vâlcov.

El a precizat că membrii comisiei au considerat că Acordul dintre Guvern şi RMGC nu îşi are locul în legea în cauză.

Mircea Dolha, parlamentar de Maramureş, membru în comisia respectivă a precizat pentru Transilvania Reporter că schimbarea din temelii a proiectului de lege presupune mai mult timp pentru redactarea lui. *„Practic, s-a schimbat aproape totul, inclusiv obiectul analizei noastre şi titlul legii, nu mai e vorba de exploatări aurifere ci auro-argintifere. În cazul acesta trebuie să vedem ce avem de făcut, cum ne vom extinde analiza şi cât va dura ea"*, a spus Dolha.

Precizăm faptul că liberalul Mircea Dolha s-a arătat destul de reţinut faţă de proiectul RMGC înainte de începerea activităţii Comisiei. Relatările presei fac referire la faptul că parlamentarii PSD şi PPDD din Comisie au votat în favoarea proiectului venit de la Guvern, iar cei din PNL şi UDMR împotrivă. Prelungirea mandatului s-ar putea să aibă legătură tocmai cu această situaţie delicată pentru USL în care PSD şi PNL sunt pe poziţii diferite.

Ruxandra Hurezean

Ion Iliescu, despre relaţia Băsescu-Ponta:

Năravurile indivizilor provoacă tensiuni interinstituţionale

DECLARAŢIE

Preşedintele de onoare al PSD, Ion Iliescu, a fost solicitat, ieri, să comenteze informaţiile privind un refuz al preşedintelui de a-l mandata pe premier să reprezinte România la Consiliul European, el arătând că există o stare de tensiune interinstituţională provocată de năravurile indivizilor.

„Astea sunt chestiuni de ordin personal. Altminteri trebuie judecate lucrurile la nivelul instituţiilor şi al reprezentării statului. De regulă, la Consiliile astea se adună prim-miniştrii. E adevărat, pe vremea noastră noi mergeam împreună, cu Năstase, de exemplu, ne completam. Era un prilej ca să ne întâlnim cu toţi şefii de Guverne din UE. Era şi perioada când încă nu se finalizase integrarea noastră în UE, deci eram interesaţi, conlucrăm", a spus Iliescu.

„Din păcate, acum este o stare de tensiune interinstituţională provocată de năravuri ale indivizilor. Asta nu face bine pentru ţară", a adăugat Iliescu.

Întrebat cum caracterizează, pe de altă parte, gestul Administraţiei Prezidenţiale de a nu-l mai invita la protocolul de numire a unui ministru pe preşedintele Senatului, Iliescu a răspuns: *„Astea sunt relaţii între persoane care fac să sufere relaţiile interinstituţionale şi nu-i bine"*.

„Toţi aceşti oameni care sunt aleşi în instituţii ale statului trebuie să se aşeze la o masă şi să judece cum anume să răspundă mai bine mandatului încredinţat şi trebuie să conlucreze, vor nu vor, indiferent dacă pe plan personal se înţeleg mai mult sau mai puţin bine. Dar interinstituţional ar trebuie să funcţioneze aceste relaţii. Asta e răspunderea tuturor", a spus Iliescu.

În intervalul 24-25 octombrie, la Bruxelles, va fi organizat Consiliul European în care se va discuta şi despre agenda digitală şi modul în care pot fi înregistrate progrese către finalizarea pieţei unice digitale până în 2015.

Premierul Victor Ponta a declarat, vineri, că i-a cerut preşedintelui Traian Băsescu un mandat de participare pentru Consiliul European privind agenda digitală.

Duminică, premierul a spus că nu a primit, până la acel moment, un mandat din partea preşedintelui Traian Băsescu pentru Consiliul European, dar că intenţionează să meargă la Bruxelles, pentru reuniunea socialiştilor europeni.

AFP

UE relansează negocierile de aderare cu Turcia

Uniunea Europeană a decis să deschidă, ieri, un nou capitol în negocierile de aderare cu Turcia, după trei ani de blocaj, a anunţat preşedinţia lituaniană a UE.

Urmând recomandările Comisiei Europene, miniştrii UE pentru Afaceri Europene, reuniţi la Luxemburg, au dat undă verde deschiderii, la 5 noiembrie, a unui nou capitol de negocieri.

Decizia oficială de deschidere a unui nou capitol de negocieri cu Ankara a fost luată în iunie, dar a fost amânată, mai ales la presiunea germană, din cauza reprimării, de către autorităţile turce, a manifestaţiilor din piaţa Taksim din Istanbul.

Oficial candidată din 1999, Turcia a eşuat până în prezent în a progresa în negocierile de aderare care se lovesc de rezervele Parisului şi Berlinului cu privire la intrarea în UE a unei mari ţări musulmane şi în absenţa unei reglementări cu Ciprul privind partea de nord a insulei, ocupate din 1974 de trupele turce.

AFP

Realegerea lui al-Assad în 2014 ar însemna continuarea războiului în Siria

„Războiul din Siria va continua, dacă preşedintele sirian Bashar al-Assad va fi reales în 2014", a declarat secretarul de Stat american, John Kerry.

„Dacă Bashar al-Assad crede că va soluţiona problemele candidând la alegerile din 2014, pot să-i spun următorul lucru: în opinia mea, este clar că acest război nu se va termina, atât timp cât el ocupă această funcţie", a afirmat Kerry într-o conferinţă de presă, la Paris.

„Bashar al-Assad i-a bombardat şi gazat pe locuitorii ţării sale. Cum poate această persoană să candideze, în mod legal, la preşedinţie în viitor?", a spus, anterior, secretarul de Stat american, la sfârşitul unei reuniuni la Londra. *„Ne concentrăm pe sprijinirea opoziţiei moderate"*, a afirmat Kerry.

Preşedintele Siriei a declarat că intenţionează să candideze pentru un nou mandat, în 2014.

AFP

Obama a discutat cu Hollande despre spionajul american în Franţa

Preşedintele american, Barack Obama, şi omologul său francez, François Hollande, au discutat luni, la telefon, despre dezvăluirile privind activităţile de spionaj desfăşurate de Statele Unite în Franţa, a anunţat Casa Albă.

Hollande şi-a exprimat „profunda dezaprobare" faţă de spionajul realizat în Franţa de către Agenţia americană pentru Securitate Naţională (NSA) şi a calificat aceste activităţi drept „practici inacceptabile" între aliaţi şi prieteni.

Preşedintele francez a cerut să-i fie oferite explicaţii cu privire la acest subiect, potrivit unui comunicat al preşedinţiei franceze, care a precizat că cei doi şefi de stat au convenit că operaţiunile de colectare a informaţiilor ar trebui să aibă loc într-un cadru bilateral.

De asemenea, secretarul de Stat american, John Kerry, a declarat că Franţa şi SUA vor avea discuţii bilaterale pentru a soluţiona aceste probleme.

Anterior, ziarul francez Le Monde a anunţat că NSA a efectuat 70,3 milioane de acţiuni de interceptare a datelor telefonice din Franţa în perioada decembrie 2012-ianuarie 2013. Site-ul ziarului Le Monde a citat documente oferite de fostul consultant NSA Edward Snowden, aflat în prezent în Rusia.

ETAPĂ AMÂNATĂ

Pițurcă a cerut, LPF a amânat o etapă

Preşedintele Ligii Profesioniste de Fotbal (LPF), Dumitru Dragomir, a declarat, ieri, că la solicitarea selecţionerului Victor Piţurcă membrii Comitetului de Urgenţă al Federației Române de Fotbal au hotărât amânarea etapei din Liga I, programată înaintea dublei echipei naţionale cu Grecia din barajul de calificare la Cupa Mondială din 2014.

Șeful de la LPF a declarat că meciurile „tricolorilor" sunt interes național și trebuie să facă orice pentru a-i acorda selecționerului Vi9ctor Pițurcă timpul necesar pentru a pregăti meciurile de baraj. *„Nu am loc de întors, e interes naţional. Comitetul de Urgenţă a hotărât amânare, Mircea Sandu mi-a zis că îmi trimite hârtie cu aprobarea Comitetului de Urgenţă. Aşa că se amână şi această etapă. Noi puteam să ne opunem şi nu avea nimeni ce să ne facă. Federaţia nu putea să ne oblige, mai ales că restanţele sunt năucitoare. Dar înţelegem interesul echipei naţionale, noi încercăm să înţelegem pe toată lumea"*, a declarat Dragomir în cadrul unei conferințe de presă.

El a explicat că în situaţia în care prima reprezentativă va câştiga barajul cu Grecia, partidele din Liga I se vor disputa în lunile decembrie şi ianuarie, iar dacă ratează calificarea atunci meciurile vor fi programate în vara anului 2014. Reprezentativa României va întâlni selecţionata Greciei în barajul de calificare la Cupa Mondială din 2014, din Brazilia. Meciul tur va avea loc în 15 noiembrie, în Grecia, iar returul în 19 noiembrie, în România.

LIGA 1, ETAPA A 11-A

VINERI		
Corona Brașov - FC Vaslui	2-1	(2-1)
Steaua - Viitorul Voluntari	4-0	(2-0)
SÂMBĂTĂ		
Oțelul - Gaz Metan	1-1	(0-0)
Petrolul - Săgeata	3-0	(1-0)
Pandurii - FC Botoșani	6-1	(3-0)
DUMINICĂ, 6 OCTOMBRIE		
Ceahlăul - CFR Cluj	1-0	(0-0)
Astra Giurgiu -Dinamo	2-1	(2-1)
LUNI, 7 OCTOMBRIE		
Concordia - FC Brașov	1-0	(1-0)
„U" Cluj - ACS Poli	1-2	(0-1)

CLASAMENT LIGA 1

Echipă	M	V	E	Î	Goluri	Pt.
1. Steaua	9	8	1	0	24-5	25
2. Astra	10	7	1	2	26-10	22
3. Petrolul	11	6	4	1	16-8	22
4. Pandurii	11	6	2	3	26-13	20
5. FC Botoșani	11	5	4	2	12-13	19
6. Ceahlăul	11	4	5	2	14-8	17
7. Gaz Metan	11	4	4	3	13-12	16
8. CFR Cluj	11	4	4	3	16-16	16
9. Poli Timișoara	11	4	3	4	11-12	15
10. Dinamo	11	3	4	4	16-12	13
11. Concordia	8	4	1	3	11-12	13
12. Năvodari	11	3	3	5	9-19	12
13. Oțelul	11	3	2	6	11-22	11
14. FC Brașov	11	2	4	5	11-14	10
15. Viitorul	10	1	4	5	4-17	7
16. Corona Brasov	11	1	2	8	7-18	5
17. „U" Cluj	11	0	4	7	7-22	4
18. FC Vaslui	10	3	2	5	9-10	3

Toamna schimbărilor

Foto: replicaonline.ro

„U" CLUJ

Florian Walter se implică din nou la clubul universitar. Prima mutare a omului de afaceri a fost înlocuirea lui Gică Barbu cu Mihai Teja (foto), care are ca obiectiv salvarea echipei de la retrogradare.

„U" a scăpat de faliment, dar nu şi de ameninţarea retrogradării. „Şepcile roşii" nu au bifat nicio victorie în această stagiune, iar viitorul pare tot mai sumbru. După 11 etape scurse, formaţia clujeană se situează abia pe locul 17, cu doar patru puncte adunate! Situaţia echipei universitare i-a alarmat şi pe şefii clubului. Revenit la cârma trupei „studenţeşti", Florian Walter a decis să facă şi prima mutare. Omul de afaceri l-a numit în funcţia de antrenor principal pe Mihai Teja, care i-a luat locul lui Gică Barbu, cel care a asigurat interimatul după demiterea lui Ionel Ganea. Teja se află la prima experienţă ca antrenor principal şi va debuta la meciul de vineri, din deplasare, cu FC Vaslui.

Secundul lui Rednic

Mihai Teja şi-a început aventura ca antrenor secund în 2006, la Dinamo, echipă pregătită atunci de Mircea Rednic. În acel sezon, „câinii" reuşeau să câştige campionatul şi să se califice în primăvara europeană. Un an mai târziu, Teja avea să ajungă la Steaua, unde a fost, pe rând, secundul lui Gică Hagi, Cristiano Bergodi, Dorinel Munteanu, Marius Lăcătuş şi Mihai Stoichiţă. Venirea lui Victor Piţurcă i-a adus şi despărţirea de clubul din Ghencea. Dar tot răul spre bine. În vara lui 2010, Mihai a ales să lucreze din nou cu Mircea Rednic, dar la gruparea azeră Khazar Lankaran. *„La Steaua, am progresat foarte mult din punct de vedere profesional. Am lucrat cu oameni de valoare şi am fost implicat în fenomenul fotbalistic la cel mai înalt nivel din ţara noastră. Am ales să plec din Ghencea pentru că noul antrenor, Victor Piţurcă, avea echipa sa de secunzi, iar eu am primit propunea de la domnul Rednic de a antrena la Lankaran"*, declara Teja în urmă cu doi pentru Libertatea. În carieră, Teja a mai trecut pe la Petrolul şi Astra Giurgiu. Mihai este şi nepotul lui Giovani Becali.

Walter: „Mă voi implica mai mult"

Florian Walter a anunţat că se va implica mai mult la clubul „studenţesc", unde deţine 98% din acţiuni. Supărat că gruparea universitară a pierdut puncte şi pe mâna arbitrilor, omul de afaceri e hotărât să ia măsuri în acest sens. *„Din cauza arbitrajelor de care au parte aceşti băieţi, am decis să mă implic din nou. E păcat de munca lor. Probabil arbitrii spun că pe ei nu are cine să-i apere. Din acest motiv o să mă implic din nou"*, a declarat omul de afaceri pentru ProSport. Universitatea a pierdut, luni, cu Timişoara, scor 1-2, golurile bănăţenilor fiind marcate din două penalty-uri uşor acordate de Robert Dumitru.

Ganea a ieșit, din nou, la atac

Supărat că i-a fost reziliat unilateral contractul, Ionel Ganea a lansat noi atacuri dure la adresa conducerii clujene. *„Milionarul de Walter stă ascuns ca un şobolan. Nu-l mai cheamă Buşcă, şi-a schimbat numele. Am salvat clubul de la faliment cu jucătorii. Cel mai mare regret al meu e că băieţii nu şi-au luat banii. Mulţi dintre ei au venit la «U» şi pentru mine. Întrebaţi-l pe Mărginean ce şanse sunt la salvare. El e tartorul echipei, un om care şi atunci când doarme minte. N-ai ce să-i ceri unui escroc ca Mărginean, şi-a bătut joc de munca noastră, numai rău a făcut. N-am văzut în viaţa mea, la nimeni, tupeul pe care îl are acest Mărginean"*, a răbufnit Ganea, la DigiSport.

Hafia Veciunca

Steaua e codașă în Europa

LIGA CAMPIONILOR

Al treilea meci al Stelei în actuala ediţie a Ligii Campionilor a consemnat un nou rezultat negativ al roşalbaştrilor, 1-1 în faţa elveţienilor de la FC Basel şi orice speranţă de calificare în fazele superioare ale competiţiilor continentale s-au năruit. Prima repriză a început entuziasmant pentru campioana României, dar elveţienii au creat cele mai mari emoţii la poarta lui Tătăruşanu.

Cristi Tănase a fost singurul jucător care şi-a asumat responsabilitatea şutului la poarta oaspeţilor însă, de fiecare dată prea slab pentru a-l învinge pe apărătorul buturilor elveţiene. Piovacari nu a ieşit cu nimic în evidenţă, iar Stanciu a greşit cât pentru toată campania europeană a echipei bucureştene. Doar căpitanul Bourceanu şi colegul său din linia mediană, Mihai Pintilii, au reuşit să arate luciditate. După atâtea statistici negative golul oaspeţilor a venit absolut firesc. Latovlevici i-a pasat perfect lui Streller, de la acesta mingea a ajuns la Marcelo Diaz şi chilianul

a deschis scorul cu un şut superb din afara careului, în minutul 48. Laurenţiu Reghecampf l-a aruncat în luptă pe Kapetanos însă, nici grecul nu a reuşit să schimbe soarta unei campanii ratate. Tatu a reuşit să restabilească egalitatea în minutul 88, dar per ansamblu Steaua a dezamăgit. În celălaltmeci algrupei Chelsea s-a impus la Schalke,cu scorul de 3-0. Cu un singur punct acumulat campioana României este codaşa grupei, în care Chelsea şi Schalke au câte 6 puncte, iar FC Basel 4.

Patrice Podină

Cei mai buni piloți Off Road se întrec în Maramureș

XTREME

Maramureşul va fi, în acest final de săptămână, capitala Off Road-ului din România. Zona Baia Sprie va găzdui, în perioada 24-27 octombrie, a şaptea etapă din Campionatul National de Off Road - Xtreme Challenge Fiskars Maramureş 2013, organizat de clubul Xtreme Adventure Baia Mare.

Ultima strigare

Competiţia se anunţă una extrem de interesantă şi de disputată, fiind ultima etapă din acest sezon competiţional, astfel că rezultatele obţinute de cele 34 de echipaje participante vor definitiva clasamentul final la fiecare categorie în parte şi vor stabili campionii anului 2013.

Întrecerile se vor disputa la trei clase diferite - Standard, Open şi Extrem - În conformitate cu regulamentele Federaţiei Române de Automobilism Sportiv şi al Comisiei Naţionale de Off Road. Maşinile înscrise în competiţie vor concura pe trasee diferite, fiecare clasă având un anumit grad de dificultate. Trialul - superspeciala şi probele speciale se vor desfăşura în zone special amenajate pentru public şi media. Organizatorii au pregătit numeroase surprize pentru toţi piloţii care vor sosi, în premieră, în Maramureş, traseele având toate „ingredientele" necesare unui concurs plin de suspans - văi abrupte, zone pietruite, drumuri forestiere, urcări şi coborâri spectaculoase.

Luptă strânsă pentru medalii

În Maramureş vor sosi, la finalul acestei săptămâni, cele mai bune echipaje din Campionatul Naţional de Off Road. Astfel, la categoria Open, spectatorii îi vor putea urmări pe primii doi clasaţi, Lucian Neag (Transsylvania - 44 puncte) şi Marian Andreev (Kamikaze - 42 puncte), care se vor duela pentru titlul de Campion al României. După primele şase etape, diferenţa dintre cei doi piloţi este de doar 2 puncte, astfel că titlul la această categorie se va decide în această ultimă etapă. La categoria Extrem va lipsi liderul la zi, Demeny Szabolcs (Siculus Club), care ar putea pierde astfel titlul în acest an, diferenţa dintre el şi ocupantul poziţiei a doua fiind de doar 6 puncte. La categoria Standard câştigătorul este deja cunoscut, el fiind Răzvan Sonea (Transsylvania), care a reuşit să acumuleze în primele şase etape 46 de puncte faţă de numai 30 ale ocupantul locului 2, Dan Barbu. Cei doi nu şi-au anunţat prezenţa în Maramureş, însă fanii sporturilor cu motor îl vor putea urmări, pe traseu, pe pilotul de pe poziţia a treia, Sandor Jozsef Mailath (ORC Mureş), care va concura pe Toyota LJ 70, încercând să-şi păstreze locul de pe podium.

Tania Purcaru

CUPA ROMÂNIEI

Unirea sau „U", cine merge mai departe?

Sala Sporturilor din Dej găzduieşte, în această după amiază, partida retur din prima fază a Cupei României la volei masculin, dintre formaţiile Unirea din localitate şi Universitatea Cluj. În prima manşă disputată săptămâna trecută la Cluj-Napoca, dejenii s-au impus cu scorul de 3-1 la seturi şi pornesc cu prima şansă şi în partida de azi. *„Ştiu că Unirea Dej este un adversar extrem de puternic, dovadă stă şi victoria lor de la Cluj, din manşa tur, dar i-am simţit pe băieţi foarte concentraţi la antrenamente şi dornici să facă o figură frumoasă"*, a declarat antrenorul echipei universitare, Romeo Lotei. Învingătoarea din acest meci va întâlni în etapa următoare a competiţiei pe SCVM Zalău. Meciurile din sferturile Cupei României se vor disputa a sfârşitul lunii viitoare.

BOX

Oradea găzduieşte CN de tineret

În perioada 5 - 9 noiembrie, la sala de sport a Universităţii Oradea, se va desfăşura ediţia din acest an a Campionatului Naţional de Box pentru tineret. Coorodonatorul evenimentului a fost desemnat Florin Macaru, reprezentantul Clubului Sportiv „Crişul", din localitate, în colaborare cu Federaţia Română de Box (FRB) şi Primăria Oradea. Întrecerile se vor desfăşura pe zece categorii de greutate, Oradea urmând a fi reprezentată de Alexandru Sidor la 64 kg şi Rareş Macaru la 81 kg, ambii de la CS Crişul. La competiţie şi-au anunţat participarea Leonard Doroftei, preşedintele FRB, Francisc Vaştag, dar şi fostul campion mondial Mihai Leu.

CSM Satu Mare - Nova Vita se joacă azi

BASCHET

Baschetbalistele de la CSM Satu Mare primesc vizita celor de la Nova Vita Târgu Mureş, meciul urmând să se dispute în cadrul etapei a IV-a a Ligii Naţionale de Baschet Feminin. Meciul se va disputa de la ora 18.00.

Sătmărencele sunt favorite

Antrenorul Peter Eleș a declarat că în partida din această seară echipa sa este favorită. *„După trei partide disputate din acest campionat pot să spun că echipa noastră porneşte, în sfârşit, favorită. Chiar dacă venim după o înfrângere în campionat cred că la momentul actual suntem peste cele de la Nova Vita. Se anunţă însă o săptămână plină pentru noi, în sensul că după partida de miercuri avem programat, sâmbătă, meciul de la Craiova şi s-ar putea ca duminică să jucăm şi la Alexandria. Deci vă daţi sema că vom avea un adevărat tur de forţă. Sper ca fetele să facă faţă, fizic în primul rând"*, a declarat antrenorul sătmărencelor. Nova Vita nu are nici o victorie în campionat până acum, plus că două dintre jucătoarele importante, Andrea Vincze și Alexandra Vlaicu, sunt accidentate și nu au făcut deplasarea la Satu Mare. Eniko Laza, sătmăreancă la origini, dar care doar din acest sezon joacă pentru CSM este și ea încrezătaore în potențialul echipei. *„Începem să arătăm a echipă închegată în care relațiile de joc sunt tot mai sudate. Sper să putem să ne atingem oiectivul, acela de a ajunge în play-off"*, a declarat jucătoarea CSM-ului.

Nicolae Ghișan

Horoscop - 23 octombrie

Berbec
(21 mar. - 20 apr.)
Dimineața îți lipsește simțul practic și parcă ești obosit. Colegii te înțeleg și încearcă să te ajute. Îți recomandăm să fii prudent. Nu refuza ajutorul celor din jur. Ai grijă de sănătate, încearcă să te odihnești.

Taur
(21 apr. - 20 mai)
Programul de azi se modifică pe neașteptate, dar schimbările sunt de bun augur. Ai șansa să faci cunoștință cu o persoană cu experiență, care te ajută într-o afacere. Te sfătuim să nu iei hotărâri la nervi.

Gemeni
(21 mai - 22 iun.)
Azi te lovești de niște obstacole neprevăzute. De dimineață s-ar putea să îți încurce planurile câteva drumuri scurte, pe care nu le poți evita. Amână activitățile dificile, care necesită o concentrare intensă.

Rac
(23 iun. - 22 iul.)
De dimineață ești hipersensibil și agitat, nu te simți în apele tale. Îți recomandăm să nu iei decizii importante, pentru că nu ai un contact prea bun cu realitatea. Evită discuțiile în contradictoriu cu cei din jur!

Leu
(23 iul. - 22 aug.)
S-ar putea ca, în prima parte a zilei, să ai mici divergențe cu cei din jur. Îți recomandăm să le tratezi cu calm. Un gest tandru sau o vorbă bună te pot ajuta să eviți o ceartă. Financiar nu stai prea bine, dar urmează zile mai bune.

Fecioară
(23 aug. - 22 sep.)
Dimineața ești obosit și confuz, cu un simț practic scăzut. Evită să iei decizii importante. Te sfătuim să te odihnești mai mult. Ar fi bine să te ocupi mai mult de familie, de cei dragi și de relația sentimentală.

Balanță
(23 sep. - 23 oct.)
Azi s-ar putea primești o sumă importantă de bani de la cineva din familie. Sunt șanse să ți se propună o colaborare, dar întâi de toate trebuie să să vezi avantajele. Nu este exclus să ai o discuție cu o femeie impulsivă.

Scorpion
(24 oct. - 21 nov.)
Crezi că poți rezolva totul foarte ușor. Te sfătuim să ai grijă ce spui, pentru că riști să jignești o persoană dragă. Nu încerca să îți impui punctul de vedere. Încearcă să te relaxezi și să uiți grijile care te înconjoară.

Săgetător
(22 nov. - 21 dec.)
Nu este o zi prea bună pentru afaceri sau discuții legate de finanțe, dar poți petrece clipe plăcute alături de persoana iubită. Îți recomandăm să te odihnești. Poate este un bun prilej de a-ți apropia persoana iubită.

Capricorn
(22 dec. - 20 ian.)
Deși ai multă treabă, ar fi bine să mai reduci ritmul în care muncești. Ai grijă la cheltuieli. Încearcă să fii mai prudent. Faci cunoștință cu o persoană deosebită, care poate intra în viața ta sentimentală.

Vărsător
(21 ianuarie - 18 februarie)
Azi ai tendința să te grăbești, ești cu capul în nori și riști să neglijezi problemele importante. Ar fi bine să îți faci o listă de priorități. Încearcă să îți organizezi cât mai bine timpul. Nu te agita, ai timp de toate în zilele următoare.

Pești
(19 feb. - 20 mar.)
Deși cei din jur nu prea îți apreciază ideile la adevărata lor valoare, nu este cazul să te indispui. Poți avea mari satisfacții mai ales pe plan sentimental, dar și în relațiile cu persoane pe care le-ai ignorat până acum.

Vremea în Transilvania

CLUJ
Miercuri: 19°C / 6°C — *Senin*
Joi: 19°C / 9°C — *Parțial înnorat*

SATU MARE
Miercuri: 23°C / 11°C — *În mare parte înnorat*
Joi: 23°C / 13°C — *Înnorat*

MARAMUREȘ
Miercuri: 22°C / 10°C — *Senin*
Joi: 22°C / 10°C — *În mare parte înnorat*

BIHOR
Miercuri: 23°C / 13°C — *Parțial înnorat*
Joi: 23°C / 12°C — *Parțial înnorat*

BISTRIȚA-NĂSĂUD
Miercuri: 21°C / 9°C — *Senin*
Joi: 21°C / 6°C — *Senin*

SĂLAJ
Miercuri: 23°C / 11°C — *Parțial înnorat*
Joi: 23°C / 13°C — *În mare parte înnorat*

SUDOKU

	7				6			
	9	2			5			
1								4
	8		7	3	9			
	3				1	5	8	2
		6						
	2	1	6				3	
						7		1
8			1				5	

Soluția: în numărul următor

Soluția partidei de sudoku de numărul trecut este:

4	6	3	1	7	5	2	9	8
9	8	1	4	2	6	5	3	7
7	5	2	8	9	3	6	1	4
1	2	7	9	3	4	8	5	6
8	3	9	5	6	2	7	4	1
5	4	6	7	1	8	3	2	9
6	9	4	2	5	7	1	8	3
3	1	5	6	8	9	4	7	2
2	7	8	3	4	1	9	6	5

Transilvania Reporter

Editat de SC Transilvania Reporter Media SRL, Cluj Napoca, România, 400495, str. Cometei 5/1
www.transilvaniareporter.ro | www.facebook.com/transilvaniareporter

Director: Vasile DÂNCU
Redactor-șef: Caius CHIOREAN
Redactor-șef adjunct: Ruxandra HUREZEAN
Editor coordonator print: Marius AVRAM
Secretar general de redacție: Cristian BARA
Coordonator ediția online: Bogdan STANCIU
Publisher: Adrian POP
adi.pop@transilvaniareporter.ro
Director executiv: Mihaela ORBAN
mihaela.orban@transilvaniareporter.ro

REDACȚIA CLUJ
Telefon: 0733.333.800
redactia@transilvaniareporter.ro
Reporteri: Diana MESAROȘ, Tia SÎRCĂ
Redactor administrație & economie: Claudia ROMITAN
Redactor cultură: Cristina BELIGĂR
Redactor sport: Hafia VECIUNCA
Fotoreporter: Dan BODEA

REDACȚIA SATU MARE, MARAMUREȘ, SĂLAJ, BIHOR
Telefon: 0361.406.542
satumare@transilvaniareporter.ro
Redactor-șef: Crina DUNCA
Redactor-șef adjunct: Ciprian FABIAN
Redactori: Ovidiu MORȚAN, Cristina CÎCĂU, Stela TUDOR, Olimpia MAN, Anca MIKLOS, Claudia BONCHIȘ, Laura GAL
Redactori sport: Nicolae GHIȘAN, Tania PURCARU
Editor: Diana CICEU
Fotoreporter: Vasile MIHOVICI

Concept grafic: Ciprian BUTNARU
DTP: Isabela MUNTEAN, Rareș OLTEANU
Corectură: Elena GĂDĂLEAN
Producție: Marius STANCIU

Marketing manager: Cristian BARA
cristian.bara@transilvaniareporter.ro

Transilvania REPORTER folosește informații și fotografii ale Agerpres, domnuleprimar.ro
TIPAR&PrePress: Compania de Producție Tipografică Cluj

Abonamentele se pot încheia prin: POȘTA ROMÂNĂ - oficiile poștale din orice localitate, APEX Cluj - tel. 0264.596.213 sau la REDACȚIE – tel. 0733.333.800 (luni – joi între orele 10:00 – 14:00) , abonamente@transilvaniareporter.ro

SĂ NE AMUZĂM

Ai slăbit grozav, dragule! Ai o dietă nouă?
- Da, legume, cartofi, morcovi, sfeclă…
- Le fierbi sau le prăjești?
- Le sap!

Unui primar

Omul ăsta-i genial,
Căci în fața primăriei
Se ridică triumfal
Monumentul sărăciei!

epigramă de Mihai Enachi din revista „Epigrama".

Cugetări

„Nu am auzit până acum că cineva care și-a înghițit cuvintele rele să își fi rănit stomacul."

Winston Churchill

Cea mai răspândită boală din lume

Mituri și adevăruri despre răceală

SIMPTOME ȘI TRATAMENT

Ce mai comună boală din lume - așa este considerată „răceala", cum o numim cel mai adesea, sau guturaiul. Toată lumea a avut așa ceva - de câte ori, nici nu se mai știe, din copilărie până la vârsta adultă. Bizar pentru o epocă în care informația medicală este mai la îndemână ca oricând, răceala, așa banală cum este, e totuși curios de puțin cunoscută: savanții se trudesc să-i înțeleagă mecanismele, iar în rândul publicului larg, ceea ce știu îndeobște oamenii despre ea este, prea adesea, eronat. Avem convingeri pe cât de bine înrădăcinate, pe atât de greșite, despre cauzele și tratamentul ei. Pentru exemplificare, iată câteva dintre aceste „mituri" și datele științifice care le contrazic.

Foto © www.mon-aromatherapie.com

Răceala este produsă de frig

Răceala nu este cauzată de frig, ci de agenți patogeni specifici - în speță, niște virusuri. Prin urmare, guturaiul este o viroză, o boală virală. Peste 200 de tipuri de virusuri pot produce simptomele specifice guturaiului, de cele mai multe ori fiind vorba despre virusuri dintr-o categorie numită rinovirusuri. Deseori se întâmplă să fie vorba despre o infecție cu mai multe asemenea virusuri deodată.

Mulți oameni bagă în aceeași oală virusurile, bacteriile, chiar și ciupercile microscopice sau alte forma de viață microscopice și vătămătoare pentru om, desemnându-le pe toate sub numele generic de „microbi". În realitate, virusurile și bacteriile sunt entități biologice profund diferite, după cum fungii (ciupercile) patogeni sunt, iarăși, altceva, diferit și de virusuri și de bacterii.

Până una-alta, e de reținut că nu frigul este cauza guturaiului, ceea ce înseamnă că nici denumirea de „răceală" nu e cea mai corectă. Dar nu e nici complet nepotrivită, căci există, într-adevăr, o legătură între guturai și frig, legătură pe care omul a observat-o de milenii, chiar dacă și-o explica în mod greșit.

Toată lumea știe - medici și pacienți deopotrivă - că guturaiul apare mai des în anotimpul rece. Multă vreme, cauza exactă acestei corelații a rămas necunoscută; abia foarte recent, în luna mai a acestui an, a fost publicat un studiu care demonstra unul dintre mecanismele prin care frigul favorizează apariția răcelii: temperaturile joase modifică activitatea sistemului imunitar, într-un mod care slăbește mecanismele naturale de apărare ale corpului împotriva lor, ceea ce lasă cale liberă virusurilor pentru a invada căile respiratorii superioare.

Studiul, realizat la Universitatea Yale, SUA, explică astfel, pentru prima dată, legătura dintre temperaturile joase și activitatea virusului. Cercetătorii au descoperit că, la temperaturi mai ridicate, șoarecii infectați cu rinovirus produc un val de semnale imune antivirale, care activează mecanismele naturale de apărare ale organismului, care luptă împotriva virusului. În schimb, la temperaturi mai joase, șoarecii produc mai puține semnale antivirale, astfel încât infecția poate persista.

Iar în culturi de laborator, celulele provenite din căile respiratorii umane, infectate cu rinovirusuri și menținute la cald, erau mai predispuse să sufere moartea celulară programată - un fenomen normal, determinat de răspunsul imunitar și care are ca scop limitarea răspândirii infecției în organism. În schimb, în cazul celulelor păstrate la rece, era mai puțin probabil să se întâmple acest fenomen.

Deci, iarna răcim mai des pentru că respirăm aer cu temperatură scăzută, care răcește căile respiratorii superioare și favorizează activitatea rinovirusurilor. Frigul este astfel un factor favorizant al apariției guturaiului, nu cauza lui; cauza o constituie infecția cu virusuri.

Unii cercetători sunt de părere că aceste constatări explică doar parțial corelația dintre guturai și frig; o altă explicație - care probabil o completează pe prima - este aceea că, atunci când e frig, oamenii petrec mai mult timp în interior, cu ferestrele închise, iar astfel concentrația de virusuri în aerul încăperilor crește, făcând mai probabilă molipsirea.

Guturai, gripă, tot aia...

Greșit. Guturaiul și gripa nu sunt același lucru, chiar dacă, de obicei, își fac apariția cu simptome asemănătoare: strănut, tuse, dureri în gât, congestie nazală (nas înfundat), secreții nazale, dureri musculare, stare de oboseală și slăbiciune, uneori febră... Însă gripa este produsă de un alt tip de virusuri, virusurile gripale, din familia ortomixovirusurilor, mult mai agresive decât virusurile ce produc răceala, de unde și simptomele mult mai accentuate ce semnalează instalarea gripei: durerea de cap este adesea severă, starea de rău e mai pronunțată, febra e mai mare.

Când răcești, trebuie să iei antibiotice ca să-ți treacă

Probabil cunoaștem cu toții persoane care, la cel mai mic semn de răceală, se apucă și iau niște pastile de antibiotice pe care le aveau prin casă cine știe de când, ori se duc și cumpără de la farmacie niște antibiotice care se dau fără rețetă.

Problema este că antibioticele sunt eficiente împotriva bacteriilor, dar nu și împotriva virusurilor. Mai rău, tratamentul fără rost cu asemenea medicamente duce la dezvoltarea rezistenței la antibiotice a unor bacterii care se află oricum în organism, dar sunt ținute, de obicei, în frâu, de sistemul imunitar. Iar aceste bacterii patogene rezistente pot fi apoi transmise altora, care nu vor mai putea fi vindecați cu ușurință, căci bacteriile nui vor ceda în fața antibioticelor obișnuite. Fenomenul rezistenței bacteriilor la antibiotice este atât de răspândit și progresează cu o asemenea, repeziciune, încât Organizația Mondială a Sănătății îl consideră unul dintre cele mai mari pericole care ar putea amenința umanitatea în viitor - un viitor destul de apropiat - și a început să recomande tot mai insistent ca medicii să limiteze prescierea acestor medicamente.

Așadar, antibioticele nu au efect împotriva virusurilor răcelii, dar nu există nici medicamente antivirale care să combată eficient aceste virusuri. (Împotriva virusurilor gripale există, de bine de rău, câteva medicamente antivirale, cu acțiune limitată - ar fi și aceasta o mare diferență între gripă și simpla răceală).

De fapt, știți care e vestea? Nu există niciun tratament care să vindece răceala, tratând cauza ei, adică omorând virusul. Tratamentul răcelii este simptomatic, adresându-se efectelor, nu cauzei. Bine și așa, dacă tratamentele cu pricina sunt eficiente. Remedii ușoare împotriva durerilor, congestiei nazale, durerilor în gât și tusei (de preferință prescrise de medic și luate după indicațiile acestuia, nu după ureche) ne ajută să suportăm mai ușor cele câteva zile de boală, până când sistemul imunitar își face treaba și învinge infecția virală.

Oricum, guturaiul, această viroză banală, umilește, prin complexitatea ei, lumea științifică, în ciuda tuturor eforturile făcute de cercetători pentru a obține un medicament antiviral eficace. În ciuda unor progrese notabile în domeniu - printre care descifrarea genomului unor rinovirusuri implicate în apariția guturaiului -, nu vom avea curând un tratament cauzal al răcelii. Având în vedere că boala cu pricina poate fi produsă de peste 200 de tipuri de virusuri, nici nu e de mirare.

Deci, tratament cauzal nu există, ci doar tratament simptomatic, iar în rest sistemul imunitar își face treaba, de obicei foarte bine. De unde și vorba: guturaiul trece, cu tratament, într-o săptămână, iar fără tratament în șapte zile…

STATISTICĂ

Rata deceselor cauzate de cancer în România, peste media europeană

Rata deceselor cauzate de cancer în România este de 388 de cazuri la suta de mii de locuitori, peste media europeană de 352 de cazuri, conform Jurnalului European de Cancer, iar zeci de medicamente oncologice de ultimă generație nu sunt disponibile încă pacienților din România, potrivit asociației de profil.

Reprezentanții Asociației Române a Producătorilor Internaționali de Medicamente (ARPIM) arată că statisticile Jurnalului European de Cancer înseamnă creșterea de două ori a numărului de decese în România, comparativ cu anul 2009, când se înregistrau 182 de cazuri la suta de mii de locuitori.

„Deși sunt cifre îngrijorătoare, acestea nu trebuie să ne surprindă, întrucât problemele cu care se confruntă bolnavii de cancer și-au găsit puține soluții în ultimii ani. Datele arată ca, în cazul pacienților cu cancer la sân, în aproximativ 70% din cazuri, celulele canceroase se răspândesc la nivelul oaselor. În cazul pacienților cu cancer de prostată în stadiu avansat, riscul este de peste 90%. Pe lista de așteptare se află medicamente inovatoare, rezultate ale biotehnologiei de vârf care previn fracturile, compresia măduvei spinării sau nevoia de radiații la nivel osos în cazul acestor pacienți cu metastaze osoase. Deși acestea sunt disponibile în regim compensat de mai mulți ani în statele europene, nu sunt disponibile și pacienților români. Situația este similară pentru toate celelalte 25 de medicamente care se află în așteptare", a afirmat directorul ARPIM, Oana Martha Igrișan, într-un comunicat de presă remis ieri.

Potrivit medicului oncolog Alexandru Eniu de la Institutul Oncologic „Ion Chiricuță" din Cluj-Napoca, dacă este depistat la timp, diagnosticat corespunzător și tratat cu cele mai bune opțiuni, cancerul poate fi vindecat complet sau cel puțin transformat dintr-o boală cu un deznodământ fatal rapid într-o boală cronică.

REUȘITĂ

O sută de transplanturi hepatice la Institutul Clinic Fundeni în 2013

O sută de proceduri de transplant hepatic au fost realizate în 2013 la Institutul Clinic Fundeni, un record pentru această activitate.

Potrivit unui comunicat al institutului remis presei, în cursul zilei de luni, în Centrul de Chirurgie Generală și Transplant Hepatic „Dan Setlacec" din Institutul Clinic Fundeni, au fost efectuate două transplanturi hepatice la o pacientă de 59 ani cu ciroza hepatică, în urma unei infecții cu virus B și D, precum și la un pacient de 57 de ani, cu ciroza hepatică datorată unei infecții cu virus C.

Ambele operații au decurs normal. Cu aceste două intervenții a fost atinsă cifra de 100 de transplanturi efectuate în institut, în acest an, de echipa prof. dr. Irinel Popescu, realizatorul primului transplant hepatic din România, și 500 de transplanturi hepatice de la începerea operațiilor de transplant hepatic.

Deși necesitățile României în materie de transplant hepatic sunt chiar mai mari, atingerea cifrei de 100 reprezintă o performanță remarcabilă pentru transplantul de organe solide din România, în contextul în care și rezultatele postoperatorii sunt la nivelul celor internaționale.

Reușita se datorează și susținerii acordate de Ministerul Sănătății programului de transplant derulat în Institutul Fundeni.

„ŞARPE DE MARE"

Un peşte-vâslă uriaş a fost descoperit pe o plajă din California

Un peşte-vâslă uriaş, supranumit „şarpe de mare", cu o lungime de peste patru metri, a fost descoperit pe o plajă din California. Este pentru a doua oară în mai puţin de o săptămână când un astfel de peşte rar este descoperit pe o plajă din California. Ultimul exemplar de peşte-vâslă uriaş a fost pe o plajă din localitatea Oceanside.

Potrivit cotidianului „U-T San Diego", peştele avea o lungime de peste patru metri, iar cadavrul său eşuat pe plaja din Oceanside a atras o mulţime de curioşi.

Poliţia din Oceanside a contactat SeaWorld San Diego, The Scripps Research Institute şi National Oceanic and Atmospheric Administration (NOAA). Un angajat al NOAA a recuperat cadavrul peştelui, pe care l-a tăiat în mai multe secţiuni care vor fi studiate ulterior.

Deşi este foarte neobişnuit ca un astfel de peşte - care trăieşte în ape foarte adânci - să fie găsit în apropiere de ţărm, un pasionat de scufundări acvatice a descoperit duminică, 13 octombrie, plutind în apa din apropiere de Catalina Island, cadavrul unui al doilea peşte-vâslă uriaş, lung de 5,4 metri şi a fost nevoie de ajutorul a 12 persoane pentru a-l aduce la ţărm.

Potrivit Catalina Island Marine Institute, peştele-vâslă uriaş poate să ajungă la lungimi de peste 15 metri şi sunt cei mai lungi peşti osoşi din lume.

Existenţa lor a stat la baza multor legende apărute de-a lungul istoriei despre celebrii „şerpi de mare".

AUTOBIOGRAFIE

Angelina Jolie va semna un contract de 50 de milioane de dolari

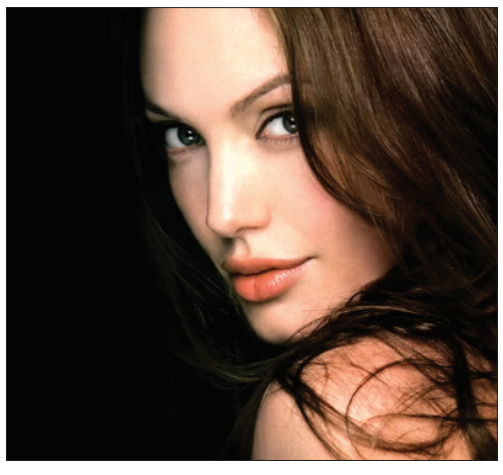

Angelina Jolie, 38 de ani, care a suportat o dublă mastectomie în luna februarie, urmează să vorbească despre această grea încercare din viață, dar și despre relația sa cu părinții, cu fostul ei soț, Billy Bob Thornton, precum și despre actualul său partener de viață, Brad Pitt, în cadrul unui volum autobiografic pentru care va primi nu mai puțin de 50 de milioane de dolari.

„Editura care va reuși să o convingă pe Angelina să semneze va sta pe o mină de aur. Cartea ei va fi un bestseller garantat în aproape orice țară de pe planetă și chiar și un contract de 50 de milioane de dolari s-ar acoperi în câteva săptămâni", conform unei surse.

„Ea și-a dorit mereu să-și scrie biografia și crede că acum a venit momentul oportun pentru aceasta... Niciodată în viața ei nu a cunoscut o perioadă de calm și împliniri așa cum este aceasta", a mai declarat sursa citată despre care se precizează că este un prieten al Angelinei.

Cât despre subiectele care vor fi abordate de Angelina în autobiografie, sursa citată încearcă să stârnească și mai mult interesul: *„Niciun subiect - cu excepția celor care ar putea să afecteze intimitatea copiilor ei - nu va fi tabu"*.

Foto © www.esa.int

Satelitul GOCE se va prăbuşi pe Terra

MISIUNE ÎNCHEIATĂ

Satelitul GOCE, lansat în 2009 pentru a cartografia variațiile înregistrate de gravitația terestră, și-a epuizat, luni, rezervele de carburant și va intra în atmosfera planetei noastre în următoarele trei săptămâni, a anunțat Agenția Spațială Europeană (ESA).

„Credem că acest lucru se va întâmpla nu mai devreme de două săptămâni și nu mai târziu de trei săptămâni", a declarat Rune Floberghagen, coordonatorul misiunii GOCE.

Aşteptată de mai multe săptămâni, epuizarea rezervelor de carburant s-a produs luni, în jurul orei 03.20 GMT.

Cea mai mare parte din corpul satelitului, care are o lungime de 5,3 metri şi o greutate de peste o tonă, se va dezintegra la intrarea în atmosferă, potrivit ESA, însă este posibil ca mai multe resturi de talie mică să ajungă la suprafaţa Terrei.

„Nu putem încă să prezicem nici momentul, nici locul în care acestea vor cădea", a adăugat ESA, întrucât satelitul nu va mai fi controlat în acele momente de operatorii săi. Zona care ar putea fi afectată va fi, totuşi, cunoscută cu o precizie mai mare, pe măsură ce se apropie momentul intrării în atmosferă.

> *„Riscul de a fi atins de un rest desprins dintr-un vehicul spațial este de 65.000 de ori mai mic decât acela de a fi lovit de fulger"*, *Christoph Steiger, directorul de operațiuni pentru GOCE.*

O companie internaţională promovată de Comitetul de coordonare inter-agenţii pentru deşeurile spaţiale va asigura supravegherea prăbuşirii pe Terra a satelitului.

Din martie 2009, GOCE pluteşte pe o orbită terestră, *„la o altitudine excepţional de mică pentru un satelit de cercetări ştiinţifice"*, precizează ESA.

Gradiometrul său, instrumentul care măsoară gravitaţia în 3D, a permis cartografierea variaţiilor înregistrate de gravitaţia terestră, cu o precizie de neegalat.

Oamenii de ştiinţă au exploatat, de asemenea, datele transmise de GOCE pentru a alcătui prima hartă din lume de înaltă rezoluţie a frontierei dintre scoarţa terestră şi manta, denumită „moho" (discontinuitatea Mohorovičić).

GOCE a devenit primul seismograf de pe orbită atunci când a detectat undele sonore produse de puternicul seims care a lovit Japonia pe 11 martie 2011.

Misiunea trebuia să dureze iniţial 20 de luni, dar ESA a decis să o prelungească până la sfârşitul anului 2012, întrucât consumul de carburant era considerabil mai puţin important decât se prevedea.

În august 2012, cercetătorii însărcinaţi cu controlarea satelitului au decis să îl aducă pe o orbită mai joasă, făcându-l să coboare de la altitudinea de 255 de kilometri la aceea de 224 kilometri. Această a doua misiune GOCE a condus la creşterea preciziei şi a rezoluţiei măsurătorilor sale.

Fără a fi chiar nul, riscul pe care îl prezintă prăbuşirea satelitului GOCE pentru oameni este considerat foarte scăzut de către experţi.

Evenimentul nu este unul excepţional. Obiecte care au masa lui GOCE cad unul pe săptămână, în medie, acestea fiind vechi sateliţi sau module ale rachetelor lansatoare.

NASA certifică faptul că unii meteoriți provin de pe Marte

DOVEZI

Noi dovezi adunate cu ajutorul instrumentelor roverului Curiosity, aparținând NASA, indică cu exactitate proporția a doi izotopi de argon din atmosfera marțiană și confirmă ipoteza că unii meteoriți descoperiți pe Pământ provin de pe această planetă.

Aceste noi măsurători confirmă originile marțiene ale unei părți a meteoriților descoperiți pe Terra și îi ajută pe planetologi să înțeleagă când și din ce cauze Marte și-a pierdut cea mai mare parte a atmosferei, transformându-se dintr-o planetă caldă și umedă în deșertul roșu și înghețat din prezent.

Prin înțelegerea cu exactitate a concentrației izotopului mai ușor, de argon-36, în atmosfera marțiană și prin compararea sa cu concentrația izotopului mai greu, argon-38, oamenii de știință au putut confirma care trebuie să fie compoziția chimică a meteoriților proveniți de pe această planetă.

„De data aceasta, avem confirmarea. Această măsurătoare directă, realizată pe Marte, rezolvă toate incertitudinile cu privire la meteoriții proveniți de pe această planetă", susține coordonatorul acestui studiu, Sushil Atreya de la Universitatea din Michigan.

„Argonul reprezintă se*mnătura clară a pierderii atmosferei, pentru că este un gaz inert din punct de vedere chimic și nu interacționează cu alte elemente de la suprafața sau din interiorul planetei Marte"*, a explicat Sushil Atreya.

Următoarea misiunea a NASA pe Marte, MAVEN (Mars Atmosphere and Volatile Evolution Mission) urmează să investigheze direct atmosfera rămasă a Planetei Roșii. Sonda MAVEN va fi lansată spre Marte în luna noiembrie.